

bb 91./befejezte ...folyt./um

ny.a. csobanova, a szocialista munka hőse magyar andrás tan-
székvezető egyetemi tanár, az mszbt országos elnökségének tag-
ja vendégeként a gödöllői agrártudományi egyetemen járt. f.v.
visnyakov, a leningrádi balti hajógyár munkása - ugyancsak a
szocialista munka hőse - regős gábor, az mszbt titkára kíséreté-
ben a magyar hajó- és darugyár angyalföldi üzemát kereste fel.

este apró antal, az mszbt elnöke bucsuvacsorán látta ven-
dégül a küldöttséget./mti/

-. -

bb 92. mintegy 1.400 telefonállomás

1 ms/mm um la

1973.október 18.

volt még üzemképtelen csütörtökön este 8 órakor a keddi kiadós
esőzés következtében, a posta vezérigazgatóság főügyeletének
tájékoztatása szerint. a még fennálló hibák zöme a légymányos
központ területére esik, ahol mintegy 600 állomás néma. a többi
800, a forgalomból átmenetileg kiesett állomás egyenletesen
oszik meg a város többi területén. előreláthatólag a péntek
délutáni órákban a beázások következtében elhallgatott ké-
szülékek legnagyobb része már újból üzemképes lesz./mti/

-. -

bb 93. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától
zárásig

um la

1973.október 18.

- 87. hangverseny tatabányán
- 88. bortnyik sándor kiállítása
- 89. vahtangov színház
- 90. időjárásjelentés
- 91. szmbt delegáció
- 92. néma telefonok
- 93. hírjegyzék

-. -

- 58 -

- v é g e -

20.55/um

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

N 210

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. október 19.

bb. 1. a békeerők moszkvai világkongresszusán résztvevő
magyar küldöttség névsora

il la

1973. október 19.

rendelkezésre bocsátjuk a moszkvai békevilágkong-
resszuson résztvevő magyar küldöttség névsorát. a lista em-
bargós, csak jelzésre használható fel!!.

x x x

kállai gyula, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizott-
ságának tagja, a hazafias népfront országos taná-
csának elnöke, a küldöttség vezetője

dr. pál lénárd, kossuth-díjas akadémikus, a központi fizikai kü-
tató intézet igazgatója, a küldöttség vezetőjé-
nek helyettes

albert antalné általános iskolai tanár, nyiregyháza

balczó andrás, olimpiai és világbajnok

/folyt.köv./

- 1 -

1A

bb. 1./ a békeerők ...1. folyt./ 11

belovicz károly, a győr megyei béke és barátsági bizottság titkára

dr. berecz jános, az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottságának titkára

dr. bartha tibor, református püspök, az ökumenikus tanács elnöke, a bvt elnökségi tagja

dr. bogнар józsef, állami-díjas akadémikus, a magyar tudományos akadémia afro-ázsiai kutató központjának igazgatója

buza ilona, tsz tag, mezőhegyes

dr. czerván mártonné, a szot nőbizottságának elnöke

dr. debrőczi tibor, a balatonfüredi állami szívkórház igazgató főorvosa

garai gábor, kossuth-díjas költő, a magyar írók szövetsége titkárságának tagja

gál gyula, tanár, a hazafias népfront országos tanácsának tagja

dr. haraszi györgy, egyetemi tanár, az országos béketanács elnökségének tagja

dr. hárs istván, a magyar rádió és tv első elnökhelyettese, obt alelnök

dr. ijjas józsef, kalocsai érsek, a magyar katolikus püspöki kar az opus pacisintézőbizottságának és az országos béketanács katolikus bizottságának elnöke

dr. káldy zoltán, a magyar evangélikus egyház országos zsinata elnökpüspöke, a béke világtanács tagja

dr. kende istván, egyetemi docens, az amerikai egyesült államok indokínai háborús bűntetteit vizsgáló nemzeti bizottság állandó tagja

/folyt.köv./

- 2 -

M

bb. 1./ a békeerők ...2. folyt./ 11

kiss sándor, a budapesti közlekedési vállalat lakatos, az obt tagja

kovács gyuláné, mezőgazdasági szakszövetkezeti elnök, vasad /pest megye/ a hmf ot tagja

Lőrincze péter, közgazdász, a hazafias népfront budapesti bizottsága ifjúsági békeklubjának vezetője, az obt elnökségi tagja

mészöly imréné, a ganz mávag ifjúságának, az obt elnökségének tagja,

nagy mária, magyar-szovjet baráti társaság főtitkára

dr. nyilas józsef, tanszékvezető egyetemi tanár, a marx károly közgazdaságtudományi egyetem rektorhelyettese

papp anna, a magyar uttorók szövetségének titkára

dr. perényi imre, állami díjas, a műszaki tudományok doktora, a budapesti műszaki egyetem rektora

dr. pesta lászló, a hazafias népfront budapesti bizottságának alelnöke, a magyar vöröskereszt budapesti elnöke

pathó tibor, a magyar nemzet főszerkesztője, a béke világtanács tagja, az obt elnökhelyettese

réti ervin, újságíró, az obt tagja

szabó erzsébet, szövőmunkás, szegedi ruhagyár

székely sándor vájár, tatabányai szénbányák vállalat, az obt tagja

sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára, a békevilágtanács tagja

simkó istván, az ózdi kohászati művek előhengerésze, a szocialista munka hőse

szentistványi gyuláné, a hazafias népfront országos tanácsának titkára

hortobágyi gusztáv, tsz. elnök, gyöngyöspata, az obt tagja/heves megye/

dr. timkó imre, a görög-katolikus egyház püspöki helynöke

vass istvánné, az elnöki tanács tagja, az országos béketanács alelnöke./mti/

-.-

- 3 -

bb 2. közéleti témák népfrent-fórumokon

i tf/tr um la

1973. október 19.

sokakat érintő és sokféle közéleti témával foglalkoznak ezekben a napokban a hazafias népfrent vidéken - a megyékben, városokban, községekben - működő bizottságai.

székesfehérvárott a gazdaságpolitikai társadalmi bizottság összegezi azokat a tapasztalatokat, amelyek a népfrentmozgalomban halmozódtak fel a bejáró dolgozók munkahelyi, családi közérzetével és helyzetével, a gyárvezetőkkel való találkozásokkal kapcsolatban. a társadalmi munka végzésének tapasztalatairól - az új formák keresésének szándékával - tanácskoznak nyíregyházán. békemozgalmi teendőiket veszik számba a katolikus papok szakszárdon, helyi békebizottságuk választmányi ülésén. a közös tanácsú községek népfrent vezetői és mozgalmi munkaközösségeinek tisztségviselői cserélik ki tapasztalataikat ózdon a helyi népfrent-munka szervezésével kapcsolatban. debrecenben a megyei népfrent-testület nőbizottsága a nők téli politikai fórumait készíti elő. a szülői munkaközösségek sokféle feladata a témája a pakson összeülő népfrent-tanácskozásnak, amelyen iskolaigazgatók, vezető óvónők és népfrent-titkárok vesznek részt. a közművelődés időszerű kérdéseiről, az őszi-téli tömegpolitikai ismeretterjesztésről lesz szó mezőcsáton, a járási népfrent-titkárok értekezletén. a nőbizottságok munkáját értékelik nagykátán. nyírbátorban a hazafias népfrent járási elnökségének napirendjére kerül a lakosságot közvetlenül érintő kérdés: mi lett a sorsa az ideai tanácsválasztáson felmerült megannyi közérdekű javaslatnak. a községpolitikai munkában való aktivitást serkentik majd a pápai járás népfrentbizottságának közelgő tanácskozásán, különösen a nők közéleti szereplését szorgalmazva./mti/

--

bb 3. új beruházások a fővárosban

i -don/gg umzs la

1973. október 19.

gordon judit, az mti munkatársa jelenti:

a főváros ideai fejlesztésére előirányzott több mint hétévmilliárd forintnak csaknem 60 százaléka kommunális célokra, elsősorban lakásépítésre, az egészségügyi és szociális, valamint a kulturális ellátás fejlesztésére fordítják. az év első kilenc hónapjában a budapesti városrészekben több mint 3500 új lakást adtak át rendeltetésének. a legtöbb új otthont újpalotán, óbudán és Zuglóban hozták tető alá. az új lakónegyedek az év hátralévő részében egy sor kapcsolódó beruházással, óvodával, bölcsődével, abc-területtel gyarapodnak.
/folyt.köv/

- 4 -

M

bb 3./ új beruházások ...folyt./um

a gyermekintézmények hálózata például 720 bölcsődei, 3400 óvodai hellyel és 95 iskolai tanteremmel bővül. ebben az esztendőben a kereskedelmi, szolgáltatóipari létesítmények alapterülete jelentősen megnő. Zuglóban egy 1200 és két, egyenként 600 négyzetméter alapterületű abc áruház épül. újpalotán szintén több kereskedelmi létesítmény nyílik. átadnak rendeltetésének egy bevásárló csarnokot, két abc áruházat és két kereskedelmi és szolgáltató házat. Óbudán már megkezdődött a bevásárló központ és két abc áruház építése. a kelenföldi bevásárló központ építéséhez az idén látunk hozzá, s megnyílik a 2400 négyzetméter alapterületű kereskedelmi és szolgáltató ház. a déli pályaudvarnál és a batthyány téren nagy abc áruház épül, angyalföldön pedig egy lakberendezési áruház emelnek.

tervszerűen haladnak a közmű- és mélyépítési munkák. bővítették és üzembe helyezték a gázművek albertfalvai ugynevezett levegős földgázbontóját, elkészült a vízművek 1. és 11. telepén összesen 11 csápos kut, továbbá egy 10.000 köbméteres medence és egy gépház. az óbudai lakótelep vízellátását javítja majd az épülő új gerincvezeték és egy 5000 köbméteres víztároló medence.

az esztendő eddig eltelt időszakában bővült budapest egészségügyi hálózata is. a xi. kerület albertfalva utcában átadták rendeltetésének az új szakosított orvosi rendelőt, a weil emil kórházban befejezték a 124 ágyas pavilon építését, s megnyitották a tétényi uti kórház területén létesített szakrendelőt is. a xvii. kerület 25 munkahelyes egészségügyi szakrendelő intézettel gazdagodott.

az év végéig egyébként több fontos közlekedési beruházás is befejeződik. a millenniumi földalatti vasút meghosszabbított vonalát a tervek szerint az év végén nyitják meg, s a mexikói uti csomópont kiépítését követően új villamosjáratot kapnak a xv. kerületiek. elkészül a fehérvári ut, valamint a soroksári ut egy szakaza a kvassay uti csomópontig. tervszerűen halad az észak-déli metró építése, amelynek első szakaszát 1976-ban nyitják meg. a nagyszabású építkezés több felszíni forgalmas csomópont rendezését kívánja meg. így a közeljövőben megkezdődik a kálvin téri új csomópont és a deák téri aluljáró építése./mti/

--

bb 5. kostas paskalis ismét budapestre jön

i ró/gg u m hi la

1973. október 19

kostas paskalis világhírű görög énekes, a nagy operaházak kedvelt vendégművésze, napjaink egyik legnagyobb baritonistája ismét budapestre jön. a művész november 8-án az othello jágójaként, 10-én a macbeth címszerepében lép az erkel színház közönsége elé. /mti/

--
- 5 -

M

bb 6. zalai napok kispeszen

i zsu/gg um hi la

1973. október 19.

Fővárosunk centenáriuma alkalmából Budapest minden kerülete testvérmegyét választott, így Zala megye Kispeszten került kapcsolatba. Együttműködésüket már eddig is több jól sikerült program bizonyítja. Zala megye például 40.000 facsemetével és cserjével segítette a terület fásítási programját, s a kispeszti gyermekintézmények felszereltségének javításához körülbelül egymillió forint értékű munkával járult hozzá. Kulturális vonalon főleg a zalaegerszegi és kispeszti zenei iskolák közös munkája hozott eredményeket. Tapasztalatcserét, ezenkívül tanári és diák-hangversenyeket rendeztek és rendeznek a jövőben is. A kispeszti Landler gimnázium pedig az országos akció keretében televízióval ajándékozta meg a gelsei általános iskolát, ezenkívül kis könyvtárat és saját készítésű fizikai szemléltető eszközöket is küldtek a zalai gyerekeknek. A kerületi tanács 20.000 forint értékű audio-vizuális eszközöket juttatott a zalai iskolának.

október 20-tól december 8-ig nyolc különböző programot rendeznek az ifjú gárda művelődési házában, s ezek elsősorban Zala megyével foglalkoznak. A „Zalai napokon” lesz képzőművészeti kiállítás, hangverseny, irodalmi bemutató, író-olvasó találkozó és a megyei előadók segítségével részletesebb képet nyerhetnek a budapestiek Zala földrajzáról, népművészetéről és iparáról is. /mti/

--

bb 4. török kori csigalépcsős alagút siklóson

vid/um ká hgy

1973. október 19.

Siklós, amely becses építészeti és művészettörténeti emlékek valóságos muzeuma, új középkori lelettel örvendeztette meg a kutatókat. Sándor Mária régész vezetésével a nyáron ásatás indult a helyreállított várkastély szomszédságában, a perényi bástyánál, amelyet a török elleni küzdelem céljára építettek, majd a visszafoglalás után a közeli ferences kolostorhoz csatoltak. Az építménynek csupán a körvonalai látszóak, de írásos dokumentumok utaltak rá, hogy a több méter magas töltés alatt korábbi építészeti korszakok maradványai rejtőznek. A négy méteres földhalom alól most előkerült az erőd földalatti helysége, a füles-bástya kazamatája, továbbá egy nagyméretű mészkő kemence. A legérdekesebb lelet az a csigalépcsős alagút, amely a perényi bástya fala alól indul és tíz méter hosszúságban bejárható. Ezen a földalatti járaton közlekedtek annakidején a törökök a fürdőbe. Az ásatás első szakasza lezárult. A kutatást jövőre folytatják, célja a teljes alagút és kazamatarendszer feltárása. /mti/

-6-

M

bb 7. kezdődnek a középiskolások „zenés szombatjai,,

i ró/gg um hi la

1973. október 19.

október 20-án indul a zeneakadémia nagytermében a budapesti középiskolások részére tervezett zenés szombatok című hangversenybérlet. Az első előadáson a Máv szimfonikusokat Lukács Miklós vezényli, közreműködik a nemrég lezajlott budapesti nemzetközi csellóverseny első díjának nyertese, Onczay Csaba. A műsor érdekessége, hogy „ki nyer ma?,, címmel zenés fejtörő játék is lesz cigány györgy vezetésével.

Záróelőadásához érkezett az országos filharmónia és az Iparművészeti Múzeum közös rendezésében tavasszal indult „Századunk zenéje,, című hangversenybérlet. Az október 19-i zárókoncert alkalmából Bartók és Dohnányi művek mellett Hajdu Mihály, Járdányi Pál, Láng István és Szelényi István kompozícióit tűzték műsorra. A Fasang-trió és Sándor Judit, az Operaház magánénekesének tolmácsolásában.

Ugyancsak az országos filharmónia és az Iparművészeti Múzeum közös rendezésében lesz Kamarazene hangverseny október 21-én délelőtt 11 órai kezdettel a Nagytétényi Kastélymuzeumban. A XIX. századi magyar butorkiállításához kapcsolódva e kor zenéjét szövegezzük meg fiatal magyar zeneművészek. /mti/

--

bb 8. „kapunyitás,, a tiszai hajóknak- kotorják a tápéi téli kikötőt

vid/um ká la

1973. október 19.

A folyam szabályozó és kavicskotró vállalat nagyteljesítményű kotróhajója dolgozik Szeged határában a tápéi téli kikötőnél, amelynek bejárati szakaszán az elmúlt napokban mindössze 60 centiméter magasságu volt a vízborítás. Néhány nap alatt annyi iszapot emeltek ki, hogy a jelenleg is rendkívül alacsony folyószintnél most már négy méter mély a torkolat. Ezen át be tudják vontatni az uszó- és csónakházakat, a rövidesen telelőbe vonuló egyéb vízi járműveket. Magát a téli kikötőt is mélyítik és több mint 20 000 köbméter agyagos, homokos iszapot távolítanak el. A kiemelt iszapot az alsótiszavidéki vízügyi igazgatóságnak adják át amit a későbbiek során a folyók gátjainak erősítésére használnak fel. /mti/

--
-7-

M

bb. 9. diákotthoni napok budapesten

1 zsu/mm/hi/1l la

1973. október 19.

október 19-26 között diákotthoni napokat rendeznek a budapesti pénzügyi és számviteli főiskolán. :- budapesti felsőoktatási intézményekben tanuló vidéki diákok jelentős része él ugyanis kollégiumokban, diákotthonokban. hogy az egyes iskolatípusokban tanulók jobban megismerkedhessenek egymással, illetve a különböző iskolák sajátosságaival, közös programot rendeznek számukra. a pénzügyi és számviteli főiskola diákotthoni bizottsága például az otthonba belüli „megyei napokat”, rendez, ahol az ország különböző tájairól származó fiatalok a saját megyéjükről adnak tájékoztatást. ilyen ismertető jellegű előadást havonta egyszer tartanak, s az idén először megrendezik a diákotthoni napokat is. az egyhétig tartó program-sorozatban főleg sport-versenyek szerepelnek, amelyeken más felsőfokú intézmények diákjai is részt vehetnek. lesz író-olvasó találkozó - ennek jókai anna írója lesz a vendége - továbbá különböző politikai műsorok, mint például a „politikai ki nyer ma?”, vagy aktuális kül-és belpolitikai tájékoztató és vita. szórakoztató rendezvényekre is sor kerül, lesz utibeszámoló, szakácsverseny, szellemi vetélkedő. tervezik, hogy a diákotthoni napokat ezután minden évben megrendezik./mti/

--

bb. 11. mérettartó textiliák pápáról

vid ká/1l la

1973. október 19.

a pápai textilgyár, amely a tarkánszött termékek egyedüli gyártója, most új kezeléssel javítja termékeinek minőségét. hűtőberendezéssel mérettartóvá teszi a polieszter férfi ingek, női bluzok és pizsamák anyagát. 22 0 celsius fokon rögzítik a szálakat, oly mértékben, hogy azok a későbbi mosással vasalással sem deformálódnak./mti/

--

- 8 -

bb. 10. mit ígér a televízió a jövő hétre?

1 nn/fk/1l la

1973. október 19.

október 23-án, kedden a budapesti művészeti hetek alkalmából rendezett 11. kisplasztikai biennáléről sugároznak kisfilmet. bemutatják a különböző országok legjobb kiállított isméretű szobrászati alkotásait, képet adva különféle műfaji és stílustörekvésekről. a második műsorban a filharmóniai társaság zenekarának hangversenye szerepel, amelyet az erdélyi színházról közvetítenek. műsoron: dvorzák gondonka versenye és viii. szimfóniája.

október 24-én, szerdán kerül képernyőre dosztojevszkij regényének „a hasonmásnak”, tévéváltozata. a mű alapgondolata az emberben két én lakozik, a jó és a rossz szüntelen összeütközésbe kerül egymással.

október 25-én, csütörtökön a budapesti művészeti hetek keretében jelentkezik a „színházi album”, ebben részleteket mutatnak be többek között a hazánkban vendégszerepelt görög nemzeti színház és a moszkvai vahtangov színház előadásából.

október 26-án, pénteken „az első kottafejtől a bemutatóig”, címmel szokolay sándor „sámsom”, című operájával ismerkedhetünk meg. az összeállításban a szerző kalauzolja a nézőket a mű születésének pillanatától kezdve, a próbákon keresztül egész a bemutatásig. rövid időre kapcsolják az operaházat is, így a nézők tanulhatnak az opera premierjének. a második műsorban felvételről közvetítik a thália színház előadásában: pablo neruda, joaquin murieta tündöklése és bukása, című zenés-táncos költői játékát. az előadás előtt kazimir károly emlékezik pablo nerudára.

október 27-én, szombaton délután közvetítik az u. dózsaferecnyáros bajnoki labdarugó mérkőzést. este a zenés tévészínház vincze ottó „a szüzek városa”, című zenés játékát mutatja be. a játékot mark twain „lővátett város”, című novellája nyomán vidor miklós írta.

október 28-án vasárnap az arany páva nemzetközi népzenei verseny elődöntőjét salgótarjából láthatjuk. az „ötszemközt”, sorozat vendége ezen az estén: major tamás./mti/

--

- 9 -

bb. 12. elítélték a tömeges közlekedési balesetet okozó sofőrt

1 bc/ggvzs/il La

1973. október 19.

a központi kerületi bíróság ítéletet hirdetett a frangepán utca és az Üteg utca kereszteződésében május 29-én délután történt tömeges közlekedési baleset ügyében. baksa gábor 30 éves gépkocsivezető, a mélyépítő vállalat teherautójával sebességcsökkentés nélkül haladt be az egyenrangú utkeresztelésbe, s nem biztosított elsőbbséget egy tőle jobbról érkező tehergépkocsinak. utóbbi vezetője fékezett, baksa pedig a sebesség fokozásával igyekezett elkerülni az összútközést, de ez már nem sikerült. a két jármű összeütközött s a baksa által vezetett tehergépkocsi - amelyen 24 katonát szállított - felborult. a rakfelületen utazók közül 1 öten súlyosan, 15-en könnyebben megsérültek.

a bíróság baksa gábor tömeges balesetet okozó, gondatlanul elkövetett közlekedési vétségért 10 hónapi szabadságvesztésre ítélte, és három évre eltiltotta a gépjárművezetéstől./mti/

14

--

- 10 -

bb.13. kenés - ködhűtéssel

1 ni/tm;p ie La

1973. október 19.

gyorsan, gazdaságosan és higiénikusan oldja meg a forgácsoló szerszámok hűtését a fegyver-és gázkészülékgyár új ködhűtő berendezése. a készülék már kapható, hozzá a magyar hűtőfolyadékot hamarosan szabadalmaztadják.

világszerte folyóknak a kutatások a forgácsológépek hűtéstechnológiájának modernizálására. a cég is elkészítette a magyar ködhűtő-kenő készülékét, amely sűrített levegővel porlasztva fújja a 95 százalék vízből és 5 százalék kenőfolyadékból álló emulziót a szerszámra, illetve a munkadarabra. az új kenési technológia előnye, hogy az egész hűteni kívánt felületre eljut, a szerszámélettartamát legalább másfélszeresére növeli. laboratóriumban már 5.9-szeres értéket is mértek -, s a megmunkált termék minősége javult. hűtés közben a folyadék elpárolog, így tisztább lesz a munkahely, a dolgozó kezére nem kerül szennyeződés, s ezzel megszűnik az esztergályosoknál, marósoknál, köszörűgépkezelőknél a korábbi hűtőfolyadék okozta gyakori bőrbetegség. a hűtőfolyadékot jelenleg még az nszkb-ól szerzi be a gyár, de a budapesti műszaki egyetem már beadta szabadalmaztatásra a magyar hűtőfolyadékot, amely a külföldivel, minden tekintetben felveszi a versenyt, s olcsóbb is lesz annál./mti/

--

bb.14. másfél millió sertés a vágóhidakra - előnyben részesítik a szerződést kötött állattartókat

1 kg /tm/p ie La

1973. október 19.

másfél millió hizott sertést vesz át a iv. negyedévben az állatforgalmi és husipari tröszt, s az előzetes jelzések szerint 1974. első negyedévében ennél is többnek a felvásárlása várható. a tröszt felkészült a nagy mennyiségű állat felvásárlására és feldolgozására. a vágóhidak az idén két műszakra tértek át, mert mint ismeretes - a sertésprogram beindításának eredményeként bővíteni kellett a feldolgozó kapacitást. így vált lehetővé, hogy amíg az elmúlt év negyedik negyedévében csak 900.000 hizott sertést tudtak feldolgozni, addig a jelenlegi negyedévben másfél milliót.

/folyt köv ./
8.10/p

-11-

9⁵⁰g

bb.14. másfél millió....folyt /p

mint az állatforgalmi és husipari trösztnél az mti munkatársának elmondották, a zökkenőmentes átvételhez szükséges, hogy a termelők három hónappal az értékesítés előtt megkössék a szerződést a megyei állatforgalmi és husipari vállalatokkal. a januárra tervezett sertésjuttatásokra ezért már csak október végéig lehet hizott sertés értékesítési szerződést kötni. az állatforgalmi és husipari vállalatok a felvásárlásnál a kapacitás folyamatos kihasználása érdekében előnyben részesítik a szerződést kötő üzemekeket, magánállattartókat. a téli jó szabadpiac reményében sokan elmulasztják ugyanis a szerződéskötést, s így a magasabb ár kifizetését és a biztos értékesítést. a feldolgozó vállalatok természetesen a szerződésen kívüli sertést is megvásárolják, de az esetleges torlódás miatt egy héttel is elhúzódhat az átvétel, addig pedig a legkedvezőbb áron értékesíthető 90-110 kilogramm súlyt nyomó állatok tovább hizhatnak, s ezért kevesbé értékesek.

a februári átadásra tervezett sertésekre november végéig, a márciusiakra pedig december végéig szerződhetnek a sertéstartók. /mti/

bb.15. egy életpálya - egy iskola

vid/p ká la

1973. október 19.

a munkahelyi hűség szinte kivételesen szép példáját tanusította négy heves megyei pedagógus, akik az idén kaptak aranydiplómát. dékány lajos és felesége ötven évvel ezelőtt lépett a nevelői pályára a heves megyei tarnaórs községben, majd mindketten az első állomáshelyükről mentek nyugdíjba. endrédi emilné és drobni lászló hevesen kezdte a tanítást és most, az ott töltött félévszázad után, ugyanabban a községben vette át az elismerés dokumentumát.

a négy nyugdíjas pedagógusnak bensőséges ünnepségen adták át az aranydiplómát, s a vele járó jutalmat. /mti/

8.20/p

-12-

gsoq

bb.16. tanítják az automatizálást

vid/p ká la

1973. október 19.

a veszprémi vegyipari egyetemen, a szilikátkémiai oktatáson belül, igazodva gyorsan fejlődő építőiparunkhoz, megkezdtek az automatizálási ismeretek oktatását. a mérnök hallgatók elsajátítják a legkorszerűbb automatikus cement- és téglagyártási eljárásokat, megismerik a témával kapcsolatos külföldi tapasztalatokat és szakirodalmat. /mti/

--

bb.17. három bemutatóra készül a kecskeméti színház

vid/p ká hgy

1973. október 19.

az elkövetkező egy hónap alatt három bemutatót tart a kecskeméti katona józsef színház társulata. a premier-sorozat schön-tán-kellér-horváth aszabin nők elrablása című komédiájával kezdődik október 26-án. ezt követően, november 9-én jelentős színházi eseményre kerül sor kecskeméten: megnyitják katona józsef szülővárosának második színházát, az első magyar színházgatóról, az ugyancsak kecskeméti születésű kelemen lászlóról elnevezett új kamara színházat. a megyeközpont második színházában magyarországi elsőbemutatóval, jovan hrstic jugoszláv szerző savonarola és barátai című színművének előadásával kezdődik az első évad. készül a társulat az új évad első gyermekszínházi premierjére is. ezuttal francia szerző, charpontier: varázshegedű című mesejátékát adják elő a legfiatalabb közönségnek november 11-én. /mti/

--

bb.18. park-erdő nyiregyházánál

vid/p ká hgy

1973. október 19.

az utóbbi években nyiregyháza is a gyorsan iparosodó városok sorába lépett, s ezzel együtt fokozódtak a civilizációs ártalmak. a városi pártbizottság kezdeményezésére ezért a sóstói erdőt alkalmassá teszik pihenésre. a városi tanács határozata szerint az erdőgazdasággal együttműködve a sóstói erdő nagy részét közös összefogással fokozatosan park-erdővé alakítják át. a 370 hektárnyi erdőből mintegy 250 hektár alkalmas erre a célra. több éves program első lépéseként már ez év nyarán megkezdtek egy husz holdas terület átalakítását. eltávolították a kiszáradt és beteg fákat, mintegy 2.5 kilométer hosszúságú sétautat képeztek ki, a sétányok mellett pihenő padokat, asztalokat helyeztek el. erdei tornapályát is építettek, amelynek hossza 1200 méter. /mti/

--

8.30/p

-13-

10¹⁰g

bb.19. kállai gyula beszéde

i tf/p hgy

1973. október 19.

rendelkezésre bocsátjuk azt a beszédet - némileg rövidített szöveggel -, amelyet kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke mond el ma, pénteken: a békeerők moszkvai világkongresszusa magyar előkészítő bizottságának ülésén.

a beszéd elhangzásig : e m b a r g ó s !

x x x

bevezetőben kállai gyula hangsúlyozta:

- nemrég tartottuk meg a viii. magyar békekongresszust, amely tanácskozásával, állásfoglalásaival hozzásegített bennünket egész népünk véleményének megismeréséhez, és erre építve határozhattuk meg tennivalóinkat.

ezután arról beszélt, hogy a nemzetközi életben a béke és a haladás erői jelentős győzelmeket értek el.

- a magyar békekongresszus - mondta - maradéktalanul magáévá tette azt az értékelést, hogy a nemzetközi és a hazai békemozgalomban a megváltozott világhelyzet következtében minőségileg új korszak kezdődik, s erre valamennyiünknek jól fel kell készülni. az egész világon, a politikában és a közgondolkodásban egyaránt nagy erővel előretört és teret nyert a békés egymás mellett élés eszméje. ugyanakkor a nemzetközi élet mai konfliktusai is bizonyítják, hogy a békés egymás mellett élés térhódítása nem automatikusan érvényesülő folyamat. az imperialista országokban - nem utolsósorban az egyesült államokban - aktivizálódnak azok a befolyásos körök, amelyek a békés egymás mellett élés politikájának megtorpedozását tűzték ki célul és a hidegháború korszakába igyekeznek visszataszítani az emberiséget.

a továbbiakban elemezte a nemzetközi helyzet fontos témáit - s egyebek közt leszögezte:

- dolgozó népünk - kapcsolódva a nemzetközi tiltakozási akcióhoz - a szolidaritás nagyszerű érzésétől áthatva felemeli szavát a chilei fasiszta terror ellen. követeli Luis Corvalannak és a többi perbefogott hazafinak azonnali szabadonbocsátását, a chilei nép emberi és demokratikus szabadságjogainak helyreállítását. kötelességünknek érezzük, hogy tápláljuk a chilei nép iránti szolidaritás érzését, s ugyanakkor megértessük: milyen veszélyeket hordoz a javuló nemzetközi helyzet közepette is az imperializmus, a fasiszmus fenyegető jelenléte.

/folyt köv ./
8.45/p

10¹⁵g

-14-

bb.19. kállai ...1.folyt /p

a közel-keleti háború kapcsán kijelentette:

- népünk - együtt a haladó emberiséggel - az agresszió sújtotta arab országok mellett áll most is, mint eddig is. pártunk és kormányunk állásfoglalása teljesen világos: ennek a tüzfészeknek - amely magában hordozza egy szélesebb körű háború veszélyeit is - a megszüntetése csak úgy lehetséges, ha izrael visszavonja erőit a megszállva tartott arab területekről, biztosítja a palesztin nép jogait, függetlenségét és minden, ebben a térségben lévő ország létét, biztonságát.

kállai gyula beszélt arról is, hogy az elmúlt években jelentős változások történtek a világon, az európai kontinensen. fontos, a békét szolgáló okmányokat írtak alá: a szovjetunió és az amerikai egyesült államok olyan egyezményeket kötöttek, amelyek a termonukleáris háború kiküszöbölését, a békés egymás mellett élés politikáját szolgálják. ezek az események jelentősen éreztették hatásukat a nemzetközi politikában. ma már nem tud az imperializmus olyan nyíltan és közvetlenül fellépni az agresszor oldalán, mint ahogyan ezt annak idején tehette.

ezután hangsúlyozta:

- sem a chilei, sem a közel-keleti események nem vonhatják el figyelmünket mindarról, ami indokínában történik. noha dél-vietnamban megszűnt az amerikai imperializmus nyílt, katonai jelenléte, washington a reakciós rezsimnek nyújtott óriási arányú katonai és gazdasági segítséggel igyekszik bénítani a népi erők előretörését. megváltozott körülmények között kell folytatnunk a szolidaritási mozgalmat, amely sikraszáll a párizsi vietnam-egyezmény és laoszi egyezmény maradéktalan érvényesítéséért, az igazságos kambodzsai békéért, a háborúdulta indokina felépítésének segítéséért.

- a nemzetközi helyzetben - mutatott rá a szónok - ma fordulat megy végbe: a hidegháborútól az enyhülés, az együttműködés irányába. erősödnek a különböző társadalmi rendszerű országok közötti együttműködés szálai, a békés egymás mellett élés elve alapján. olyan bázison, amelyet a szovjetunió dolgozott ki és fennállása óta küzd érvényesítéséért. ezt képviselik az első szocialista állam szövetségesei, a testvéri országok is ezért harcolnak. együttes küzdelmünk - és bennünket támogató százmilliók erőfeszítéseinek - a közös harcunknak az eredménye, hogy az utóbbi években egyes kapitalista országok vezetői elfogadják a nemzetközi helyzet realitásait és a békés egymás mellett élés elvét követve kezdik építeni kapcsolatainkat a szocialista országokkal.

/folyt köv ./
8.55/p

-15-

10²⁵g

bb.19. kállai2.folyt /p

- a békére vágyó milliók úgy fogalmazták meg törekvéseik célját, hogy a béke egy és oszthatatlan. ezért kötelessége minden haladó embernek fellépni a háboru erő, a haladás ellenségeivel szemben, bárhol is legyenek azok. de a békés egymás mellett élés politikáját is úgy kell tekinteni, mint a nemzetközi kapcsolatok általánosan kötelező normáját, elfogadni azt a gyakorlatot, hogy a realitások felismerésére alapozva egyes tőkés országok kormányai a szocialista országokkal a békés egymás mellett élés elvét alkalmazva építik kapcsolataikat, más országokkal szemben viszont az agresszió, a háborus fenyegetés eszközeit alkalmazzák. azoknak a tőkés politikusoknak, köröknek, amelyek ezt a kettős, egymást kizáró politikát folytatják, látniuk kell, hogy milyen veszélyes, káros manővereket folytatnak. ezek nemcsak elszigetelt méretekben, hanem teljes egészében megpróbálják visszavetni, sőt kockára tenni azokat az eredményeket, amelyeket eddig értünk el a békés egymás mellett élés elvének alkalmazásával.

- rendkívül megszivlelendő számunkra a szovjetunió és a szocialista tábor felelős vezetőinek figyelmeztető szava, amellyel minden nemzetközi fórumon és népeink körében tett megnyilatkozásokban kiemelten hangsúlyozzák, hogy az eddig elért haladás után rendkívüli jelentősége van a pozitív tendenciák továbbfejlesztésének, az eredmények megszilárdításának. olyan helyzetet kell teremteni, amely az agressziót megfosztja attól a lehetőségtől, hogy újabb tragikus eseményeket idézhessen elő, s ugyanakkor elősegíti, hogy a békés egymás mellett élés - amely versengés és harc is egyben - az élet minden területén kibontakozhassék.

- mindaz, ami napjainkban történik távolról sem teszi kétségessé a békés egymás mellett élés politikájának a helyességét. ellenkezőleg: megköveteli tőlünk, hogy még céltudatosabban és következetesebben harcoljunk e politika útjában álló hidegháborus maradványok felszámolásáért, az imperializmust rákényszerítsük a nemzeti szuverenitás, a gazdasági önállóság tiszteletben tartására, a belügyekbe való közvetlen és közvetett beavatkozási politika feladására. a további előrehaladás megmásíthatatlan feltételei a következők:

/folyt köv ./
9.00/p

10²⁵g

-16-

bb.19. kállai3.folyt /p

- a szovjetunió által meghirdetett békeprogram következetes megvalósítása minden nép, minden ember alapvető érdeke. a tartós, szilárd béke megteremtésének, az előrehaladásnak alapfeltétele mindenekelőtt az, hogy a szovjetunió és a szocialista országok gazdasági, - s tegyük hozzá: katonai - fejlődése ilyen óriási eredményeket értek el.

- óriási erőt jelent a szovjetunió és a szocialista országok helyes külpolitikája, amely mindenkor a népek alapvető jogait és a béke érdekeit tartja szem előtt. ez a politika nemcsak kommunisták körében népszerű, hanem széles körű rokonszenvet ébreszt minden becsületes, békeszerető emberben.

a béke és haladás harmadik döntő eleme: a tömegek támogatása, s ennek a tömegmozgalomnak az aktivitása. az elért eredményeket tartóssá, visszafordíthatatlanná kell tenni. a további előrehaladás feltétele, hogy a békére vágyó százmilliók tettei egységes folyamattá egyesüljenek az egész földkerekségen. erre figyelmeztetett a kommunista és munkáspártok 1969-es moszkvai tanácskozásának dokumentuma. de a történelem és a népek tapasztalatai is erre intenek. ezt soha és sehol egy pillanatra sem szabad elfelejteni.

- a mi feladatunk tehát az, hogy a tömegek aktivitását ébrentartsuk, meggyőzzük őket arról, hogy a cselekvő részvétel, az állásfoglalás, a jelenlét a közéleti fórumain ma fontosabb, mint bármikor volt, s egyre fontosabb lesz. ez a feladat csak valamennyi, a nemzetközi életben számottevő testület, intézmény, szervezet együttműködésével oldható meg.

a béke-világtanács, amely megalakulása óta hatalmas, történelmi jelentőségű munkát végzett, most is kellő időben felismerte, hogy a békemozgalom történetének új szakasza kezdődik, amelyre alapos elméleti munkával és az eddigieknél szélesebb és hatékonyabb szervező, mozgósító tevékenységgel kell felkészülni. a béke-világtanács elnöksége egy esztendővel ezelőtt chilében tartott ülésén nagyszabású békedemonstráció szervezését javasolta, amelynek helyéül moszkvát választották. egy év távlatából visszapillantva teljes joggal állapíthatjuk meg, hogy a döntés helyes és időszzerű volt. azóta a békeerők világkongresszusának előkészítésére összehívott nemzetközi konzultatív tanácskozásokon állandóan növekedett az érdeklődés, gazdagodott a program.

/folyt köv ./
9.05/p

10⁴⁵g

-17-

Legutóbb október első napjaiban moszkvában tartottak előkészítő megbeszéléseket. bebizonyosodott a béke-világkongresszus hivatalos elnevezése, egyben programja - „a békeszerető erők világkongresszusa a nemzetközi biztonságért és leszerelésért a nemzeti függetlenségért, az együttműködésért és a békéért, - alkalmas arra, hogy aktív részvételre buzdítsa mindazokat, akik fogékonnyak az emberi haladás nagy kérdései iránt. az előkészítésben 130 ország, 81 nemzeti szervezet és 100 nemzetközi szervezet képviselője vállalt részt. bekapcsolódtak az előkészületekbe az egyesült nemzetek szervezetei, az egyházak és sok világhírű művész, író, tudós, jeles közéleti személyiség. a nagyszámu nemzeti regionális és nemzetközi szervezet nem csupán a kongresszus összehívásához adta nevét, hanem az előkészítő munka valamennyi stádiumában is közösen tevékenykedik.

- a világkongresszus jó előkészítésének irányvonala négy fő jellemzője: a széleskörű együttműködés, a párbeszéd jelleg kiemelése, a cselekvés érdekében való eszmecsere és a tanácskozások nyílt jellegének biztosítása. mindezek indokolják azt a feltevést, hogy a világtalálkozó a nemzetközi társadalmi-politikai élet kimagasló eseménye lesz, és a béke ügyét, a feszültség további enyhülését, a népek közötti kölcsönös megértés, barátság és együttműködés erősítését fogja szolgálni.

beszéde további részében kállai gyula elmondta:
- a magyar békemozgalom súlyához és jelentőségéhez mértékesszül fel a békeerők moszkvai világkongresszusára. békemozgalomunk 1973. évi tevékenységének középpontjában a világkongresszus törekvéseinek hazai és nemzetközi népszerűsítése állt.

- a viii. magyar békekongresszus lehetőséget nyújtott arra, hogy plenáris ülésén és szekcióiban mélyrehatóan megvitassunk számomra olyan témát, amely a moszkvai tanácskozáson is napirendre kerül. a magyar békemozgalomnak az elmúlt negyedszázadban elért eredmények alapján erkölcsi kötelessége, hogy e nemzetközi fórumon tapasztalataival, javaslataival, ajánlásaival járuljon hozzá a közös célok meghatározásához, a legjobb munkamódszerek kidolgozásához.

- a kongresszus leszögezte, hogy az eddigieknél is nagyobb erőfeszítéseket kell tenni az egész magyar nép tudatos békeakaratainak aktív kifejezésre juttatásának érdekében. ez mindenekelőtt azt a kötelezettséget rója ránk, hogy mind a hazai, mind a nemzetközi tevékenységünk során folyamatosan ismertessük a párt és a kormány következetes békepolitikáját és segítsük annak gyakorlati megvalósítását. ugyanakkor ismételten megerősített abban a meggyőződésünkben, hogy a mi körülményeink között a békéért akkor tesszük a legtöbbet, ha mindenki a maga helyén becsületesen, áldozatkészen és odaadóan dolgozik a szocialista nemzeti egység megteremtésén, a szocializmus teljes felépítéséért. /folyt köv./
9.15/p

* különböző bizottsági, a nők, a fiatalok nemzetközi

10⁴⁵g

- nagy felelősség hárul azokra a küldöttekre, akik a magyar békemozgalmat képviselik a békeerők moszkvai világkongresszusán. küldötteink a béke híveinek többszázéves táborát képviselik, tőlük kapták megbízatásukat, közvéleményünk mindenekelőtt azt várja, hogy a küldöttség, - amely népünk képviselőit hivatott, s összetételében jól tükrözi a különböző társadalmi osztályokat, rétegeket, - munkájával bizonyítsa azt az egységet, amely népünkben a szocialista hazáé építése, erősítése és a béke védelme érdekében kialakult.

- munkánkat megkönnyíti - jelentette ki a delegációt majd vezető kállai gyula -, hogy olyan népnek a szószólói vagyunk, amelynek kormánya a szovjetunióval és a szocialista országokkal való szoros együttműködésben mindenkor következetes békepolitikát folytatott és folytat, kezdeményezően lép fel mindazoknak a céloknak a megvalósításáért, amelyeket minden bizonnyal a békeerők világkongresszusa is megerősít.

-népünk egységének és aktív békeakaratainak kifejezésén túl azt várják a magyar küldöttektől, hogy a kongresszus érdemi munkájából is hatékonyan kivegyék részüket. a felkészülés alapján erre is joggal számíthatnak. a magyar béketanács vállalta a világkongresszus 8.számu bizottsága vitaanyagának előkészítését, amely a fejlődés és gazdasági függetlenség témakörével foglalkozik és afrika, ázsia, latin-amerika népei számára jelenthet értékes tapasztalatokat, utmutatást további harcukhoz, ugyanakkor rámutat a fejlett országok felelősségére is. aktívan be kívánunk kapcsolódni a társadalmi problémákkal és az emberi jogokkal, valamint az indokina jövőjével foglalkozó bizottság munkájába is. természetesen a napirendre kerülő többi témában is igyekszünk alkotó módon hozzájárulni a véleménycsere eredményessé tételéhez és megfelelő állásfoglalások kialakításához.

- a magyar közvélemény melegen üdvözlí és támogatja a békeerők moszkvai világkongresszusának összehívását, annak eszméit. a kongresszus hatalmas energiát ad a béke erőknek további aktivizálására és tömörítésére az új háboru veszélye ellen, további segítséget nyújt azoknak a népeknek, amelyek nemzeti függetlenségükért és társadalmi felemelkedésükért harcolnak.

beszédét így fejezte be a magyar előkészítő bizottság elnöke:

- közös dolgunk a békeerők moszkvai világkongresszusán való részvétellel nem fejeződik be. máris megfogalmazódott a gondolat: az előkészítő bizottság folytassa a tevékenységét, mint a moszkvai kongresszus határozatainak végrehajtását egybehangoló testület./mti/

9.30/p

-19-

10⁴⁵g

bb 20. kevesebb baleset az élelmiszeriparban - ülést tartott az édosz elnöksége

t kg fk bh hgy

1973. október 19.

ez évben tovább fejlődött az üzemegészségügyi és a munkavédelmi tevékenység - állapította meg az élelmiszeripari dolgozók szakszervezetének elnöksége pénteki ülésén az édosz székházában. a nehéz fizikai munkát megszüntető anyagmozgató gépek beszerzésére 460 millió forintot fordítottak az iparág vállalatai a iv. ötéves tervidőszak első felében. ennek eredményeként a tejiparban 10, a gabonaiparban 17, a cukoriparban pedig 35 százalékkal növekedett a gépesítés szintje. ez is hozzájárult, hogy az elmúlt év első hét hónapjával összehasonlítva, idén augusztus 1-ig 629-cel kevesebb baleset történt a vállalatoknál; a csökkenés 13,3 százalékos. ugyanakkor a balesetek miatt kiesett munkanapok száma 8195 -tel kevesebb, ez 8,9 százalékos csökkenést jelent.

az édosz központi vezetősége korábban nem tartotta ki-elégítőnek az üzemorvosi hálózatot; az utóbbi időben azonban növekedett az üzemorvosok száma. jelenleg már 137 üzemorvos hetente több mint 2600 órát rendel. ez 600 órával több, mint 1971-ben. örvendetes a fogszakorvosi ellátás fejlődése, főként az édesipari üzemekben. a tapasztalat szerint ugyanis a fogszuvasodás az édesiparban dolgozókat veszélyezteti elsősorban. kevés a nőgyógyász szakorvos, pedig az iparágban jelentős a női dolgozók aránya. ezért a jövőben indokolt lenne a nőgyógyász szakorvosok számát itt emelni - hangsúlyozták./mti/

--

bb 21. a budapesti közlekedési vállalat

fk bh hgy

1973. október 19.

értesíti az utazóközönséget, hogy október 20-án 23 órától 21-én 8 óráig a 40-es jelzésű villamosviszonylat utvonalaán végzendő vágányszabályozási munkák miatt - pestlőrinc, béke-tér - pestimre, vasút utca között villamosviteldijjal autóbuszokat közlekedtet./mti/

--

- 20 -

9.40 bh

10/11/50

bb.22. évente 900 vízügyi ujtás

vid/gö/mné/p ká hgy

1973. október 19.

az ovh vizgazdálkodási trösztjének szentendrei állandó kiállítási területén sajtótájékoztatón mutatták be az országos vízügyi műszaki-fejlesztési és ujtási kiállítás gazdag anyagát, az ujtómozgalom legújabb termékeit. kövesi gyula, az ovh műszaki fejlesztési osztályának vezetője, elmondotta, hogy a vizekkel szemben támasztott fokozott követelmény, valamint a vizek kártétele elleni védekezés szükségessé teszi a legkorszerűbb és a leg-gazdaságosabb technológiákon, berendezéseken alapuló módszerek alkalmazását. a kiállítás azt is reprezentálja, hogy miként lehet felhasználni ebben a munkában a gyorsan fejlődő műszaki fejlesztés eredményeit. a vízügyi szervek dolgozói évente mintegy 900 ujtást nyújtanak be, s ezek közül csak a találmányok megvalósítása 22 millió forint hasznot jelent.

a kiállításon bemutatott termékek közül különösen nagy érdeklődést váltottak ki az árvízvédelmi és belvízvédelmi készenléti szolgálat által kifejlesztett korszerű védekezési berendezések, valamint a crossbar típusu automata központokra épülő modern vízügyi telefonhálózat. a vízügyi tervező vállalat és a déldunántuli vízügyi igazgatóság közösen állította ki az előregyártott vasbetonelemekből készülő csatornaátjárót, amelyet a mezőgazdasági utak és a csatornák keresztezéseinél használnak. az alsó-tiszavidéki vízügyi igazgatóság tirisztoros szivattyú fordulatszám szabályozást dolgozott ki, amelynek segítségével mindig a pillanatnyi igényeknek legmegfelelőbb vízszállítás érhető el. több kiállító korszerű és gazdaságos megoldást dolgozott ki a nehéz fizikai munkát igénylő vízépítési kőanyag rakodására alkalmas berendezéseket mutatott be. a fővárosi vízművek a rocla rendszerű, hengerelt vasbeton csövek hazai gyártását oldotta meg. az ipari vállalatok termékei közül jelentősebbek a szekszárdi mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalat által szerkesztett korszerű önjáró és vontatható öntözőberendezések, szárnyvezetékek, valamint a hungária műanyagfeldolgozó vállalat kemény pvc-ből készült nyomó és lefolyó vezetékai, szerelvényei.

a külföldiek közül a holland ihc cég - a nálunk már eddig is eredményesen dolgozó master és king kotrók gyártója - a kiállításon mutatta be a különleges kiképzésű, kételtű kotrógép makettjét, az nszk-beli losenhausen cég pedig uthengereket és vibrátórokat állított ki szentendrén./mti/

--

-21-

10.30/p

10/11/50

bb 24. egyetemi napok pécsett

vid ká bh hgy

1973. október 19.

pécsett az orvostudományi egyetem tanácsának rendkívüli nyilvános ülésével pénteken megkezdődtek a hagyományos egyetemi napok. az aulában tartott eseményen részt vettek baranya megye és pécs város párt, állami és társadalmi szerveinek képviselői.

dr. tigyi józsef rektor mondott ünnepi beszédet, majd kitüntetésekkel adta át az egyetem 1970-ben alapította a „pro universitate”, emlékérmet azon személyek számára, akik több évtizeden át áldozatkészen munkálkodtak a pécsi orvostudományi egyetem javára. az emlékérmet aranyfokozatát dr. boros bélának, az egyetem szemészeti klinikája igazgatójának, ezüstfokozatát dr. pilaszanovich imrének, a gyermekklinika sebészeti osztálya vezetőjének adományozta az egyetem tanácsa. nászódi józsef egyetemi főkertész és dominó ferencné egyetemi főnővér bronzfokozatot kapott. ez alkalommal vette át a „pro universitate”, emlékérmet dr. ludwig fuchs, az erfurti orvostudományi akadémia munkatársa, továbbá dr. keszthelyi béla főorvos, volt egyetemi adjunktus, a mecseki ércbányászati vállalat üzemegészségügyi szolgálatának vezetője.

a rektor ezután aranydiplomát adott át hét idős orvosnak, akik ötven évvel ezelőtt végeztek a pécsi orvostudományi egyetemen. aranykoszorús törzsgárda-jelvényt kaptak azok a dolgozók, akik negyven éve szolgálnak az egészségügy-területén. hét munkacsoport nyerte el a szocialista brigád címet. az ülésen megjutalmazták a diákköri pályázat kiemelkedő tudományos munkáinak szerzőit, s értékelték a kiváló tanuló mozgalmat.

a nagyhirű intézmény hagyományait ápoló egyetemi napok keretében találkoztak a 10, 15, 20 és 25 évvel ezelőtt végzett hallgatók. ugyancsak az első napon nyílt meg az egészségügyi bélyegkiállítás.

szombaton tudományos előadások hangzanak el az aulában, ahol az orvostudományi egyetem oktatói tudományos kutatásaik legújabb eredményeiről számolnak be./mti/

--

bb 23. tanárjelöltek országos találkozója egerben

vid ká bh hgy

1973. október 19.

egerben a ho si minh tanárképző főiskolán pénteken reggel megnyílt a tanárképző főiskolák történelmi tudományos diákköreinek háromnapos országos találkozója. /folyt. köv./

- 22 -

11.00 bh

Tóth

bb 23. /tanárjelöltek ... folyt./ bh

a tanácskozást dr. szücs lászló kandidátus, a ho si minh tanárképző főiskola főigazgatója nyitotta meg.

a tanárjelöltek tudományos eszmecserején az ország négy tanárképző főiskolájának 42 hallgatója mutatja be tudományos dolgozatát. a dolgozatok jelentős része honismereti kérdésekkel foglalkozik.mti/

--

bb 25. fejér megye legkorszerűbb szarvasmarha-telepe pusztaszabolcson

vid ká bh hgy

1973. október 19.

a pusztaszabolcsi mező imre tsz pénteken megkezdte 360 férőhelyes új szarvasmarha telepének betelepítését. fejér megye legkorszerűbb tejkombinátja 20 millió forintos beruházással, három év alatt épült fel. a 180 férőhelyes istállókat teljesen gépesítették. a takarmányozást hideglevegős szénaszárító és takarmánykeverő üzem könnyíti. elkészült a telep 6000 literes tejháza is./mti/

--

bb 26. új szobrok dunaujvárosban

vid ká bh hgy

1973. október 19.

dunaujváros pénteken két új képzőművészeti alkotással gazdagodott: helyi szobrászművészek köztéri szobrait állították fel. az úitz kiállítási terem előtt cyranski mária: hajnal című szobrát, a bartók művelődési központ előtt pedig e.tóth ila: bábozó című gyermekszobrát helyezték el./mti/

--

bb 29. a lottó e heti nyerőszámai

fm bh hgy

1973. október 19.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a nagyváradi megtartott 42. heti lottó sorsoláson következő számokat húzták ki:

6, 10, 57, 60, 75

/mti/

11.03 bh

Tóth

- 23 -

bb.27. barátságvonat szabolcsból a szovjetunióba

vid/p ká hgy

1973. október 19.

a hazafias népfrent szabolcs-szatmár megyei bizottsága és az ibusz közös szervezésében pénteken 280 utassal barátságvonat indult szabolcs-szatmár megyéből a szovjetunióba. a vonat utasai élenjáró dolgozók - egy hetet töltenek a szovjetunióban, megismerkednek kiev és moszkva nevezetességeivel. október 24-én részt vesznek azon a fogadáson, amelyet a moszkvai városi pártbizottság és a szovjet-magyar baráti társaság városi szerve a barátság házában rendez a béke és barátságvonat utasai tiszteletére.
/mti/

bb.28. kisz-védnökség a „testvériség”, gázvezeték csőgyártása felett

vid/p ká hgy

1973. október 19.

a dunai vasmű spirálcsőgyárában készülnek a szovjet-magyar „testvériség”, gázvezeték acélcsövei. az új földgázvezeték szovjetunió-leninváros közötti szakaszát 1975-ben helyezik üzembe és azon a tervek szerint évi egymilliárd köbméter földgázt továbbítanak az északi iparvidékre, majd 1977-től budapestre is. a fontos beruházás meggyorsítására, a spirálcsőgyártás minőségének javítására a kisz dunai vasmű bizottsága védnökséget vállalt. az erről szóló szocialista szerződést pénteken írták alá dunaujvárosban. a szerződés a „testvériség”, földgázvezetékhez készülő 500 kilométer acélcső minőségi ellenőrzésére és a szállítási határidők pontos megtartására irányul. /mti/

bb.30. új tartós fogyasztási cikkek bemutatója

t ni/tm/p hgy

1973. október 19.

pénteken az interunion kereskedelmi egyesülés kiállító termében először nyílt meg kereskedelmi szakemberek részére a tartós; fogyasztási cikkek műszaki fejlesztését bemutató kiállítás.

/folyt köv ./
11.32/p

-24-

bb.30. új tartós....folyt /p

a 19. gyártó vállalat és szövetkezet 103 legújabb termékét mutatja be, amelyekből néhány még ebben az évben a boltokba kerül. nagy lakások fűtésére alkalmas a szekszárdi vasipari vállalat két égőteres olajkályhája, és modern megoldás a sütővel ellátott olajtüzelésű tűzhely. a hűtőgépgyár propán-butángáz palackról üzemelő hűtőszekrényt mutat be. megjelent a videoton legújabb színes televízió vevőkészüléke, amely 4000 forinttal olcsóbb az elődjénél, de még mindig 25.000 forint körül lesz az ára. nagyon szép, de szintén drága a tünde telepés minivízor. a fémfeldolgozó ktsz öntött alumínium konyhai eszközei praktikusak, esztétikusak, és szinte örökéletűek. a mosonmagyaróvári fémszerelvénygyár golyós rendszerű csaptelepe a jövő terméke: nagyon strapabíró és igen egyszerűen javítható.

az interunion jövőre is megrendezi majd a kiállítást és az ideai tapasztalatok alapján arra számít, hogy még több gyártó üzemi jelentkezik újdonságaival. /mti/

--

bb.31. közlekedési balesetek

bc/p hgy

1973. október 19.

tata és környe között lepcsényi jános 38 éves osztályvezető, tatali lakos nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette személygépkocsiját és nekiütközött egy vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsinak. a személygépkocsi vezetője olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. felesége, aki a gépkocsiban utazott súlyos sérülést szenvedett, s kórházba szállították a mentők.

nógrád megyében dejtár községben schlösser herbert 38 éves kereskedő, nyugatnémet állampolgár, remscheidi lakos személygépkocsijával figyelmen kívül hagyva a menetirány szerinti baloldalra, és összeütközött egy vele szemben szabályosan haladó darus gépkocsival. a személygépkocsi vezetője súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

/folyt köv ./
11.40/p

-25-

bb.31. közlekedési....folyt /p

a zala megyei tófej községben kovács ferenc 57 éves nyugdíjas, tapolcai lakost, aki körültekintés nélkül lépett a sínekre, egy személyvonat halálra gázolta .

a 11.kerület,szilágyi erzsébet fasor és nyul utca kereszteződésében lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen mersits gyula , 49 éves üzletvezető,budapesti lakos személygépkocsijával elütötte andaházi leó 75 éves nyugdíjas,budapesti lakost,akit a mentők súlyos,nem életveszélyes sérüléssel szállítottak kórházba. mersits gyula ellen eljárás indult.

kerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget villányi ferenc 79 éves nyugdíjas,budapesti lakos,a xvi.kerület csömöri ut és györgy utca kereszteződésében és összeütközött egy motorkerékpárral.villányi ferencet súlyos,nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a xxi.kerület,szabadkikötő uton a 2. számú kapunál szabálytalan helyen,figyelmetlenül haladt át az uttesten csomor józsef 32 éves segéd munkás,budapesti lakos,és egy személygépkocsi elütötte.súlyos,nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

máté katalin 16 éves eladó,budapesti lakos a xiii.kerület szent istván körut 20.szám előtt szabálytalan helyen,figyelmetlenül haladt át az uttesten és egy 4-es jelzésű villamos elütötte.súlyos,nem életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba ./mti/

--

bb.32. kitüntetés

tm/p zs bs

1973. október 19.

a népköztársaság elnöki tanácsa nyugállományba vonulása alkalmából kakuk józsefnét , több évtizedes munkásmozgalmi tevékenységéért a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki.a kitüntetést németh károly,az mszmp politikai bizottságának tagja ,a budapesti pártbizottság első titkára,az elnöki tanács tagja adta át./mti/

--

11.50/p

-26-

Td1230

bb.33. elutazott budapestről az szmbt küldöttsége - j.f. karpova nyilatkozata

t gy/fk/p zs bs

1973. október 19.

pénteken elutazott budapestről a szovjet -magyar baráti társaság küldöttsége, amely az mszbt meghívására nyolc napot töltött hazánkban.a delegáció, amelyet j.f. karpova , az oszszszk miniszterelnökhelyettese, az szmbt alelnöke vezetett, részt vett ,,a balti-tengertől a csendes-óceánig,, elnevezésű akció több rendezvényén. elutazás előtt j.f.karpova a magyarországi ut eredményeiről, tapasztalatairól nyilatkozott az mti munkatársának:

- a két baráti társaság kapcsolatai, személyes találkozási nem ujkéletük -mondotta .- mostani látogatásunk ismét igazolta e gyakorlat hasznos,gyümölcsöző voltát. ezuttal ,,a balti-tengertől a csendes-óceánig ,,elnevezésű mszbt rendezvény-sorozat eseményeinek,gazdag programjának lehettünk tanúi. a magyarországi oszszszk -napok újabb bizonyosságát adják népeink egyre erősödő, megbonthatatlan barátságának. budapesten,továbbá borsod,hajdu és vas megyékben nagygyűléseken,baráti és szakmai találkozókon vettünk részt .

maradandó élmény volt számunkra,hogy a legnagyobb szovjet köztársaságot - csakugy mint tavaly szibéria megismertetését - milyen ötletes, színvonalas és sokféle program mutatja be . rendkívül jó,s ugy érezzük, otthon is hasznosítható tapasztalatokat szereztünk az mszbt tagcsoportok működési formáiról, tevékenységéről. meggyőződésünk,hogy népeink barátságának elmélyítésében már eddig is sokat tett,és hatékonyan közreműködik a magyar-szovjet baráti társaság.

- a szovjet társadalom jól ismeri és nagyra értékeli az mszbt vezetőségének,és az országszerte tevékenykedő tagcsoportjainak a népeink barátságának elmélyítéséért,országépítő munkánk tapasztalatainak cseréjéért végzett munkáját . a szovjet-magyar baráti társaság ugyanigy dolgozik e barátság további erősítéséért.

/folyt köv ./
11.55/p

Td1230

-27-

bb.33. elutazottfolyt /p

társaságunk napjainkban valódi tömegszervezetté alakult. sokoldalú munkát végzünk azért, hogy a szovjet társadalom minél közelebbről megismerkedjék a testvéri Magyarország életével. úgy vélem, hogy a mostani látogatás mind az szmbt, mind pedig az mszbt vezetőinek hasznos információkat, tapasztalatokat adott az elkövetkező két esztendő barátsági munkájának kialakításához. küszöbön áll az 1974-75.-re szóló együttműködési megállapodás végleges formábaöntése és aláírása. mostani megbeszéléseink a készülő tervezetnek sok új ötletet adtak - mondotta j.f. karpova.

a vendégek bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent veres józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, az mszbt alelnöke, nagy mária, az mszbt főtitkára és maklári györgy, a külügyminisztérium megbízott főosztályvezetője. jelen volt i.i. bagyul, a szovjetunió budapesti nagykövetségének első titkára. /mti/

--

bb 34. idegenforgalmi plakátkiállítás székesfehérvárott

vid fm bh bs

1973. október 19.

az ndk utazási irodája, idegenforgalmi plakátkiállítást rendezett székesfehérvárott, a volántourist irodájában. az ndk legszebb tájait, idegenforgalmi nevezetességeit bemutató tárlatot pénteken nyitották meg. /mti/

--

bb.35. fizetik a középiskolás ösztöndíjakat fejér megyében

vid fm hh bs

1973. október 19.

megkezdtek a középiskolás ösztöndíjak kifizetését fejér megye iskoláiban. ezekben a napokban megyeszerte 464 középiskolás diák - valamennyien alacsony jövedelmű fizikai dolgozók, vagy egyedül álló anyák gyermekei - kapja kézhez egy összegben első félévi ösztöndíját. a rászoruló diákok támogatására az idén egymillióhatvannégyezeröttszáz forintot költenek fejér megyében. ebből az összegből egy-egy tanuló tanulmányi eredményétől és a család anyagi helyzetétől függően - 200-400 forint támogatásban részesül. /mti/

--

13.10 bh

Téll 20

- 28 -

bb 36. a budapesti bőripari vállalat termékbemutatója

t ol tm ie bh bs

1973. október 19.

a budapesti bőripari vállalat pénteki termékbemutatóján gyártmányfejlesztésük legfrissebb eredményeiről adtak számot. a bemutatón résztvett pesti ernő könnyűipari miniszter helyettes is.

a vállalat hat gyáregységének 3200 dolgozója a hazai bőripari termelésének 50 százalékát adja; évente mintegy másfél milliárd forint értékben. a vállalat termelésének választékbovitése tehát nagy kihatással van a belföldi ellátásra és az exportra egyaránt. a vállalat 44féle terméke mintegy 120 változatban készül, 60 százalékban hazai alapanyagokból. a most bemutatott újdonságok jó része a magyar sertésbőrre ,, épült,, a vállalat terveit ugyanis alkalmazkodnak a sertésprogram megvalósításához. a sertésbőr-újdonságok főleg cipő-, felsőbőrök és ruházati velurok. (királyhídi zoltán igazgató elmondotta) ^{hazay} a választékot puha marha-felsőbőrökkel, seovtészlakk-cipőbőrökkel és bélésbőrökkel is bővítették. ezekre máris nagy tételű megrendeléseket kaptak a hazai cipőgyáraktól. különösen az utóbbi időkben rendkívül gyümölcsöző az együttműködés a feldolgozó iparral, a cipőgyárakkal például hasznos eszmecserék előzik meg egy-egy bőrfajta szériagyártását, s így valóban az készül, amire a feldolgozóknak szükségük van. az együttműködés a feldolgozó vállalatokkal a kölcsönös gazdasági érdekeltség alapján kiterjed az árpolitika közös kialakítására is.

a termékbemutatón nemcsak a hazai felhasználók, hanem az exportőr-partnerek részéről is nagy volt az érdeklődés. képviselőik nagy tetszéssel fogadták az alkalmi divatbemutatót is, amelyen a vállalat termékeiből készült divatos bőrruházati cikkeket vonultatták fel. ezek keresett cikkek külföldön. a budapesti bőripari vállalat a múlt esztendőben csaknem két millió dollár értékű ruházati sertésvelurt exportált. /mti/

--

bb 38. őszi tárlat salgótarjánban

vid fm bh bs

1973. október 19.

a salgótarjáni kohász művelődési központban pénteken megnyitották a nógrád megyei képzőművészek hagyományos őszi tárlatát. a kiállításon nyolc művész tizenkilenc olajfestménye és grafikája látható. /mti/

--

13.15 bh

Téll 20

- 29 -

bb 37. időjárásjelentés

bh bs

1973. október 19.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken délben:

hűvös marad az idő

nyugat-európa fölött és közép-európa nagy részén az előző napokban beáramlott hideg levegőből magasnyomású légköri képződmény épült fel. ennek területén az ilyen képződményekre jellemző leszálló légmozgások hatására megszűnt a csapadék és felszakadozott a felhőzet. a derült ég miatt erős volt az éjszakai lehülés, többfelé fagyott, néhány helyen köd keletkezett. európa többi részén változékony, többnyire erősen felhős, szeles az idő. az ibériai-félszigeten, az északi-tenger környékén, valamint a szovjetunió európai területének délkeleti részén sokfelé esik az eső, észak-európában sokfelé havazik. a hőmérséklet európa legnagyobb részén 3-7 fokkal alacsonyabb, mint az évszaknak megfelelő átlag. az évszakhoz képest enyhe idő zónája európa legdélibb részeire és a volga alsó szakasza vidékére korlátozódott. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárása hűvös marad, de újra változékonyabbá válik.

házánkban csütörtökön borult, szeles, hűvös idő volt. a nap sehol sem sütött 1-2 óránál tovább és sokfelé volt újabb eső, a magasabb hegyeken havas eső, havazás egy-két helyről zivatart is jelentettek. a lehullott csapadék mennyisége a legtöbb helyen 10 mm-en alul maradt, de a nyugati megyékben, a bakonyban és a dumakanyarban elérte a 10-20 mm-t. a legnagyobb mennyiséget: 21 mm-t szentgotthárdon mérték. a hőmérséklet az északnyugati megyékben csak 9-12 fokig, máshol általában 13-16 fokig, a délkeleti megyékben 16-18 fokig emelkedett. éjszaka fokozatosan felszakadozott a felhőzet, megszűntek az esők. a hajnali lehülés erős volt, a hőmérőházak kétméteres magasságában plusz 5, mínusz 1, a talaj közelében plusz 3, mínusz 4 fokig lehült a levegő. a nyugati megyék néhány helyén köd keletkezett. ma délelőtt derült, vagy csak mérsékelten felhős idő volt, eső nem esett, a szél a legtöbb vidéken lecsendesedett. a hőmérséklet 11 órára 6-11 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 9,0 fok volt, a százéves átlagnál 1,7 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 mm, mérsékelten süllyedő irányzatú.

várható időjárás szombati estig:

pénteken kevés felhő, eső nem lesz. szombaton nyugati felől felhőátvonulások, főleg az ország északi felén újabb esőkkel. mérsékelt, időnként élénk, szombaton többfelé megerősödő nyugati szél. hajnalban és reggel néhány helyen köd. hűvös marad az idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2 plusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 7-12 fok között.

a duma vízállása budapesten 145 centiméter. /mti/

bb 39. hazaérkezett a hnf küldöttsége bulgáriából

tm h1 bh bs

1973. október 19.

pénteken hazaérkezett várnából a hazafias népfront küldöttsége. szentistványi gyuláné, a hnf országos titkára és lederer róbert, a nemzetközi osztály vezetője a szocialista országok népfrontmozgalmainak és szervezeteinek munkaprogram-egyeztető tanácskozásán vettek részt. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren s. hegedüs lászló, a hnf országos titkára fogadta. /mti/

--

bb 46. elhunyt árkos pál,

bh bs

1973. október 19.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa. hamvasztás utáni bucsuztatása október 24-én 15 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemető ravatalozójában.

az mszmp ix. kerületi bizottsága

/mti/

-- budalakk festék és műgyantagyártó
pártszervezete és vezetése

bb 47. elutazott budapestről

tr zs bh bs

1973. október 19.

az a küldöttség, mely walter friedrich-nek, az ndk miniszter-tanácsa mellett működő központi ifjúságkutató intézet igazgatójának vezetésével az mszmp kb társadalomtudományi intézetének meghívására több napot töltött fővárosunkban.

a vendégek előadást tartottak az ndk-ban folyó c ifjúság-kutatás aktuális kérdéseiről, ellátogattak az olt titkárságára, felkeresték az mta pedagógiai és akisz kb ifjúság-kutató csoportját, a küldöttség megbeszélést folytatott lakos sándorral, a kb társadalomtudományi intézetének igazgatójával. /mti/

--

bb 45. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig

se bh bs

1973. október 19.

1. küldött-névsor
2. népfront fórumok
3. új beruházások a fővárosban
4. török-kori lelet siklóson
5. kostas paskalis budapestre jön
6. zalai napok kispesten
7. zenés szombatok
8. kotorják a tisztát
9. diákkotthoni napok
10. a tv jövő heti műsora
11. mérettartó textilák
12. elítélték a tömeges balesetet okozó sofőrt
13. kenés - ködhűtéssel
14. másfél millió sertés
15. egy életpálya - egy iskola
16. tanítják az automatizálást
17. kecskeméti bemutatók
18. park-erdő, nyíregyházán
19. kállai beszéd
20. édosz ülés
21. a bkv közleménye
22. vízügyi ujítások
23. tanárjelöltek találkozója
24. egyetemi napok pécsen
25. fejér legkorszerűbb szarvasmarhatelepe
26. új szobrok dunaujvárosban
27. barátságvonat
28. kisz védnökség
29. lottó
30. új tartós fogyasztási cikkek
31. balesetek
32. kitüntetés
33. elutazott az mszbt küldöttsége
34. idegenforgalmi plakátkiállítás
35. középiskolás ösztöndíjak
36. bőripari termékbemutató
37. időjárásjelentés
38. őszi tárlat salgótarjánban
39. hazaérkezett a hnf küldöttség
40. szüret hevesben
41. a prizma 13
42. elhunyt molnár sándorné
43. gyermekkönyvnapok debrecenben
44. könyv és jószomszédság - kiállítás
45. hírjegyzék

- 32 -

10/1430

bb.43. gyermekkönyvnapok debrecenben

vid/ok fm bs

1973. október 19.

gyermekkönyvnapok kezdődtek pénteken debrecenben. a megyei pedagógus továbbképző intézetben n. rácz aranka, az országos könyvtárügyi és dokumentációs tanács titkára tartott előadást „a gyermekek könyvtári ellátásának helyzete, problémái”, címmel./mt1/

bb.44. „könyv és jószomszédság”, - kiállítás szombathelyen

vid/fm/ok bs

1973. október 19.

„könyv és jószomszédság”, címmel a magyar-jugoszláv könyvkiadási kapcsolatokat bemutató kiállítás nyílt pénteken a szombathelyi berzsenyi daniel megyei könyvtárban, a pomurska zalóba jugoszláv könyvkiadó, az európa könyvkiadó, a berzsenyi daniel megyei könyvtár és a magyar könyvkiadók és könyvterjesztők egyesülése közös rendezésében.

a kiállítást joze vild, a pomurska zalozba könyvkiadó igazgatója és takács miklós, a berzsenyi daniel megyei könyvtár igazgatója nyitotta meg.

a kiállítás tükrözi a két szomszédos ország könyvkiadási kapcsolatát és bemutatja a kölcsönösen megjelentetett kiadványokat. számol ad a történeti fejlődésről és többek között ismerteti, hogy 1795-től évtizedeken át pest-budán az egyetemi nyomdában nyomták a szerb könyvek jelentős részét. a seregszemlén látható például szerb nyelven 1858-ból arany jános toldija, 1860-ból a jános vitéz és 1890-ből az ember tragédiája.

külön vitrinben állították ki a pável ágoston munkásságát méltató anyagot. pável ágoston sokat tett a két nép értékeinek kölcsönös ismertetése, a kapcsolatok ápolása érdekében. ennek folytatója a megyei berzsenyi könyvtár, amelynek vezetői, dolgozói tíz éve tartanak szoros baráti kapcsolatot a muraszombati könyvtárral./mt1/

13.45/ok

10/1430

- 33 -

bb.40. teljes ütemben folytatódik a szüret - kiadós eső hullott heves megyében

vid/fm/ok bs

1973. október 19.

heves megye történelmi borvidékein pénteken ismét teljes ütemben folytatódott a szüret. a több napos eső hátráltatta ugyan a betakarítást, de ez jelentéktelen veszteség a csapadék hasznosságával szemben. az utóbbi három napon mintegy 30-40 milliméter csapadék hullott a heves megyei termőterületeken. a mezőgazdasági üzemek vezetői egyértelműen úgy vélekednek, hogy - az aszály után - jól jött, nagyon kellett a kiadós esőzés. kedvezően meglazult és művelésre alkalmasabbá vált a talaj; könnyebb a szántás, ugyanakkor a bőséges csapadék serkenti az őszi magvak kelését.

a mátraalján és az egeri dombokon pénteken - a kedvező időt kihasználva - mintegy 15 000 - 20 000 mázsa szőlőt szedtek le. az eger-gyöngyö vidéki pincegazdaság egeri főpincészetében egyetlen napont mintegy háromezer hektoliter mustot szürettek. a szüreti munkákat ezen a vidéken most már késedelem nélkül folytatják./mt1/

bb.41. a „prizma 13,, kiállítása balassagyarmaton

vid/fm/ok bs

1973. október 19.

a balassagyarmati horváth endre galériában pénteken megnyitott a „prizma 13,, művészeti csoport kiállítása. a fiatal iparművészekből, belsőépítészekből álló csoport tagjai közül ezúttal a textiltervezők állították ki munkáikat: mintegy harminc faliképet, faliszőnyeget, terítőt, gobelint./mt1/

bb.42. elhunyt molnár sándorné /gál irén/

ok bs

1973. október 19.

a párt, és a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje. temetése október 23.-án kedden 13 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp vi. ker bizottsága

közalkalmazottak szakszervezete

/mt1/

13.50/ok

Toll 480

- 34 -

bb 48. teljesítették ígéretüket - új óvodát adtak át a fővárosban a komárom megyei építők

vid fm bh bs

1973. október 19.

pénteken száznyolc személyes óvodát adtak át a fővárosban - ujjpálotán - a komárom megyei állami építőipari vállalat brigádjai. a főváros centenáriuma tiszteletére ajánlották fel az építők, hogy gyors munkával enyhítsék a város óvodai gondjait. a komép dolgozói ugyanis még tavaly - országosan elsőként - rendkívül rövid idő alatt építették fel tatabányán a német demokratikus köztársaságból vásárolt könnyűszerkezetes elemekből egy óvodát. ujjpálotán is ezzel a módszerrel kezdtek hozzá március cégén két új óvoda építéséhez. a szakmunkásokon kívül gépeket is küldtek a budapesti építkezésre és akárcsak tatabányára, ide is meghívtak ndk-beli szakembert a szerkezeti elemek összeszerelésének irányítására.

bár a tervezettnél egy hónappal később érkeztek meg a szerkezeti elemek, az építők az ígért határidőre átadták az első óvodát. a második - ugyancsak 108 személyes - óvoda építését november közepére fejezik be./mt1/

bb 49. huszonöt éves a szolnok megyei tüdőkörház

vid fm bh bs

1973. október 19.

a szolnok megyei tüdőkörházban pénteken ünnepségen emlékeztek meg az intézet létrehozásának huszonötödik évfordulójáról. a jubileumi ünnepségen - amelyen részt vett dr. gergely istván, a szolnok megyei pártbizottság első titkára és dr. hegedűs lajos, a megyei tanács elnöke, - dr. mosolygó dénes, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője, köszöntötte a negyedszázada működő egészségügyi intézményt.

huszonöt évvel ezelőtt, az intézet megalakulásakor szolnok megyében az országos átlagnál kétszer több, negyvenhat tbc-s beteg jutott tízezer lakosra, azóta hatodára csökkent ez az arány. a háromszázkilencvenöt ágyas, korszerű diagnosztikai, laboratóriumi és gyógyító berendezésekkel felszerelt kórházban a gyógykezelés mellett eredményes tudományos munka is folyik. a megjelent tudományos értekezéseket dokumentálja a jubileum alkalmából kiadott bibliográfia is.

a jubileumi ünnepségen a kórház legjobb dolgozóinak kitüntetésekét adta át./mt1/

- 35 -

Toll 485

bb.50. baja új diszpolgárai

vid/p fm bs

1973. október 19.

baja város tanácsának pénteki ülésén megemlékeztek a város felszabadulásának évfordulójáról és másodizben avattak diszpolgárokat. a kitüntető címet hárman kapták meg: id. folcz Antal nyugdíjas tanácsai osztályvezető, dr. Cseh Imre kiváló orvos, a bajai kórház volt igazgatója, és Csengő László kiváló építőipari dolgozó, a bács megyei állami építőipari vállalat bajaai főépítésvezetőségének ács szakmunkása. az új diszpolgárok baja ipari, egészségügyi, illetve építészeti fejlesztésében elért több évtizedes kimagasló eredményeikkel érdemelték ki a kitüntetést.

ugyancsak pénteken a Türr István muzeumban emlékkiállítás nyílt az erdélyi származású és baján elhunyt nagy István festőművész születésének 100. évfordulója alkalmából. /mti/

--

bb.51. a román szolidaritási bizottság látogatása kecskeméten

vid/p bs

1973. október 19.

a román szocialista köztársaság szolidaritási bizottságának hazánkban tartozkodó tagjai pénteken kecskemétre látogattak, ahol megtekintették a város kulturtörténeti nevezetességeit, legújabb létesítményeit, épülő városnegyedét. délután a megyei, a járási és a városi béke és barátsági bizottságok tagjaival népfront-aktivistákkal találkoztak, és a békeharc időszere kérdéseiről folytattak eszmecserét. /mti/

--

bb.52. óvári Miklós látogatása

vid/p fm bs

1973. október 19.

Óvári Miklós, az MSZMP központi bizottságának titkára pénteken pécsre látogatott. a vendéget a megyei pártbizottságon dr. Nagy József, az MSZMP Baranya megyei bizottságának első titkára, és a megyei pártbizottság titkárai fogadták. ezt követően Óvári Miklós résztvett azon az emlékülésen, amelyet a megyei pártbizottság oktatási igazgatósága rendezett a marxizmus-Leninizmus esti egyetem megalakulásának 20. évfordulója alkalmából.

/folyt köv ./
13.50/p

-36-

Tóth

bb.52. óvári Miklós.....folyt /p

az ünnepséget dr. Nagy József, a megyei pártbizottság első titkára nyitotta meg s méltatta az oktatói gárda tevékenységét. elismerően szólt a jubiláló egyetemi tagozat munkájáról, amely jól teljesítette és teljesíti feladatát. az elmúlt két évtized során mintegy négyezer hallgató tanult az intézményben. a megnyitó után Óvári Miklós tartott előadást az ideológiai munka időszere kérdéseiről, az ideológiai munka színvonalának emelésével kapcsolatos feladatokról. az esti egyetem husz éves történetéről Földes Andrásné igazgató emlékezett meg.

a központi bizottság titkára délután a helyi hírközlő szervek vezető munkatársaival találkozott a dunántúli napló szerkesztőségében, ahol aktuális kérdésekről beszélgetett az újságírókkal. /mti/

--

bb.53. száznegy mázsás hektáronkinti kukoricatermés az orosházi új élet tsz-ben -a cps földek felén országsszerte betakarították a termést

vid /ká/p hgy

1973. október 19.

kimagasló kukorica termést értek el az orosházi új élet tsz-ben. a termelőszövetkezet egyik 76 hektáros cps kukoricatáblája hektáronkint átlag 104 mázsát adott. ilyen termés még nem volt a bábolnai rendszerrel dolgozó közös vállalat egyetlen taggazdaságában sem.

az új élet ezen a területen amerikai eredetű, olasz szaporítású dekalb magot vetett. igaz, országsszerte jól fizet ez a hibrid, amely a cps földek 34 százalékát foglalja el, de ilyen magas eredményt még sehol sem hozott. az orosháziak ugyanakkor a többi, kerekén 2700 hektárnyi cps kukoricaföldjükön is gazdag, átlagosan 70 mázsa körüli termésre számítanak.

a jó eredmény titka az, hogy a tsz-ben, amely két évvel ezelőtt lépett be a rendszerbe, az első perctől kezdve a legpontosabban, a legszigorúbban megtartják az előírt technológiát. a sikerhez nem elegendők ugyanis a gondos laboratóriumi vizsgálatok, a jó vetőmagvak, a célszerű műtrágyázás, vegyszerezés, a nagy teljesítményű gépek. a termelés minden láncszemének döntő szerepe van.

/folyt köv ./
14.20/p

-37-

Tóth

m

bb.53. száznegyfolyt /p

egyébként a betakarítás országszerte jól halad a cps földeken. a 126.000 hektárnyi terület felén már befejezték az aratást. a bálolnai rendszer nagyon jól vizsgálják az ideit kedvezőtlen, aszályos időjárásban is. az eddigi eredmények alapján arra számítanak, hogy túlhaladják a tavalyi 51 mázsás hektáronkénti átlagot. /mt1/

..-

bb.54. nemzetközi vasutmodell-kiállítás

t sz/gg/p ie hgy

1973. október 19.

pénteken megnyílt a xx. nemzetközi vasutmodell kiállítás a közlekedési muzeumban. a nagyszabású bemutatót rödőnyi károly, a közlekedés -és postaügyi miniszter első helyettese nyitotta meg.

a kiállításon a hazai modellezőkön kívül csehszlovák, lengyel, ndk-és nszk-beliek is részt vesznek. összesen 140 modellt láthat a közönség, a miniatűr mozdonyoktól a többméteres vasuti kocsi-ig minden méretben bemutatnak közlekedési eszközöket.

a terepasztalok közül talán a legérdekesebb az, amelyet egy ndk-csoport 130 méter sín felhasználásával öt éven keresztül épített. tizennégy vasuti szerelvény - köztük egy füstkarikát pófékelő mini gőzmozdony - fut az alagutakon, hegyeken keresztül, falvak és városrészek modelljei között. egy hazai modellező 19 kicsinyített villamosa szinte „történelem”, - papírból elkészítette az 1889-től napjainkig gyártott villamosfajták miniatűrízált változatait.

a kiállítás nemzetközi zsürije 12 első díjat, több második és harmadik díjat, okleveleket és külön jutalmakat adott át. a jutalmazottak között található egy 13 éves csehszlovák kisfiú és egy 93 éves magyar modellező is. /mt1/

14.30/p

NA 1505

..-
-38-

bb.55. tanácskozás a magyar -szovjet rádióipar együttműködéséről

vid/p kz hgy

1973. október 19.

hazánk kohó és gépipari minisztériuma, valamint a szovjetunió rádióipari minisztériuma közötti állandó együttműködési munkacsoport a baranya megyei harkányban tartja xiii. ülését. a szerdán kezdődött tanácskozáson résztvevő delegációkat magyar részről asztalos lajos, kohó és gépipari miniszterhelyettes, szovjet részről l.pankratov, rádióipari miniszterhelyettes vezeti. a csaknem egy hétig tartó tárgyalás során megvizsgálják a két ország rádióiparának fejlesztésével, a következő öt éves terv előkészítésével összefüggő teendőket, azok összehangolásának kérdéseit a tudományos, műszaki és közvetlen termelési kapcsolatok erősítése érdekében. különösen kiemelt szerepet kap a színes tv technika kifejlesztése, előállítás, továbbá a telefonközpont gyártás terén megvalósítható együttműködés.

a munkacsoport pénteken ellátogatott a budapesti mechanikai laboratórium híradástechnikai kísérleti vállalat új pécsi gyárába, amely tavaly nyáron kezdte meg a termelést s stúdiómagnetofonjainak a nagyrészt a szovjetunióba exportálja. a gyárlátogatáson jelen voltak pécs megyei város párt és tanácsi vezetői is. a vendégek megtekintették a termelő és egyidejűleg bővülő üzemet, s azt a kiállítást, amely bemutatta az üzem termékeit.

a munkabizottság a jövő hét kedden fejezi be ülését harkányban. /mt1/

..-

bb.56. a barátság országutját építik -teherautó-karaván indult csehszlovákiába

vid/kz/p hgy

1973. október 19.

nagykőrösről, a 21.sz. volán vállalat telepéről pénteken ünnepélyesen utnakindították azt a tehergépkocsi-karavánt, amely a kgst keretén belül segíti a nemzetközi sztráda építését csehszlovákiában. a gépkocsi indításánál ott volt tapolczai kálmán, a volán tröszt vezérigazgatója is. a barátság útjának építésénél második éve váltják egymást a volán vállalatok dolgozói, s most a nagykőrösiekre került sor. tizennyolc jól felszerelt 12-tonnás, billenős járművel hatvan-an érkeznek majd a prága alatti munkahelyre, ahol kétműszakban dolgoznak. külön szereplő-gárda kíséri a konvojt. a nagykőrösiek két hónapot töltenek a csehszlovákiai utépitésnél. /mt1/

15.05/p

..-
-39-

NA 1505

bb.57. a gépek és berendezések 90 százaléka már a helyszínen van
-a péti nitrogénművek nagyberuházásának helyzetéről tanácskoztak
a szakszervezeti és ipari vezetők

vid/p kz hgy

1973. október 19.

a péti nitrogénművek 9 milliárd forintos költséggel épülő új műtrágyagyárnak a készültségi foka jelenleg 66.5 százalékos, a gépek berendezések 90 százaléka már a helyszínen van, és ez összességében a tervezettnél megfelel-állapították meg pénteken pétfürdőn a szakszervezeti vezetők és a gyár vezetőinek közös tanácskozásán. az összességében jó eredmény mögött azonban néhány lemaradás is húzódik, amelyért főleg a szakemberhiány okozható. jelenleg ácsokat, hegesztőket és szerelőket keresnek, de változatlanul szükség van újabb építőkre is. ezeket a hiányokat csak ésszerű munkaszervezéssel és a munkaidő hatékonyabb kihasználásával lehetne pótolni. a tanácskozás megállapításai szerint azonban ezen a téren még igen sok gond. különösen az az építőiparban szembetűnő a munkaidő nem megfelelő kihasználása. a heti 44 órából a tényleges munkaidőre csupán 30 órát lehet számítani, éppen ezért a szokásostól eltérő munkarend kialakítását javasolják.

a tanácskozáson szó esett azokról a szociális építményekről is, amelyekkel a mintegy 5000 beruházó dolgozó részére megfelelő élet és munkakörülményeket biztosítanak. a kivitelezők mindegyike összkomfortos lakásban lakik. az üzem területén több fürdő található és megfelelő az éttermi ellátás is. a beruházás idején különös gondot fordítanak pétfürdő ellátására. a közelmúltban új zöldségboltot nyitottak és büfé kocsit is munkába állítottak.

a tanácskozáson a résztvevők hangsúlyozták, az új péti műtrágyagyár jelentőségét. 1975 végéig, 1976 elejétől naponta 2200 tonna nitrogén, foszfor és kálium tartalmú komplex műtrágyát, 190 tonna mészsulfitot és 600 tonna karbamidot termel. a technológiai folyamat rendkívül korszerű, csupán 1200 munkást igényel a kiszolgálása. az új műtrágyagyár dolgozóinak betanításáról, lakásáról már előre gondoskodott a gyár. /mti/

15.10/p

-.-
-40-

NA 1510

bb 58. a főváros ellátásáról tárgyalt az ország^{os}gázkonferencia

vid/um kz hy

1973. október 19.

pénteken, a debrecenben megrendezett 17. országos gázkonferencia harmadik napján, budapest gázellátásának helyzetét, a nagyobb arányú gázfelhasználással kapcsolatos feladatokat beszéltek meg a szakemberek. megállapították, hogy 1971-85 között több mint háromszázezer fővárosi fogyasztónál 950 ezer készüléket kell átállítani földgázra. a korábban csak csőcserével végrehajtható átállításhoz, mint elmondták, időközben több olyan műszaki megoldást dolgozták ki, amelyek biztonságosabban és ugyanakkor olcsóbban is alkalmazhatók. csövet csak ott cserélnek, ahol a növekvő energiaigény nagyobb átmérőjű vezetékkel követel. /mti/

-.-

bb 59. kitüntetések a közgazdasági szemle jubileuma alkalmából

um ie hgy

1973. október 19.

a népköztársaság elnöki tanácsa a közgazdasági szemle megjelenésének 20. évfordulója alkalmából ripp gézának, a kossuth könyvkiadó osztályvezetőjének, aki 14 éven át volt a közgazdasági szemle főszerkesztője, a munka érdemrend arany fokozata, hidas bertalané tördelőszerkesztőnek a munka érdemrend bronz fokozata, kitüntetést adományozta. a kitüntetéseket dr. timár mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, az mta közgazdaságtudományi bizottságának elnöke adta át.

a kitüntetések átadásánál jelen volt. dr. friss istván akadémikus, a közgazdasági szemle szerkesztő bizottságának elnöke, dr. berei andor egyetemi tanár, a kossuth könyvkiadó igazgatója, dr. zsarnóczai sándor egyetemi tanár, a közgazdasági szemle főszerkesztője. /mti/

-.-

bb 61. fock jenő látogatása a ksh-ban

umie hgy

1973. október 19.

fock jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnöke pénteken látogatást tett a központi statisztikai hivatalban, ahol tájékoztatták őt a hivatal tevékenységéről, az országgyűlés legutóbbi ülésén elfogadott statisztikai törvény végrehajtásával kapcsolatos feladatokról. a kormány elnöke megbeszélést folytatott bálint józsef államtitkárral, a ksh elnökével és a hivatal más vezető beosztású munkatársaival a statisztikai munka és a gazdaságkutatás egyes kérdéseiről, a számítástechnika hazai alkalmazásáról, majd megtekintették a központi statisztikai hivatal számítástechnikai részlegét. /mti/

-.-

- 41 -

15.25/um

NA 1545

bb 60. a békeerők világkongresszusa magyar előkészítő bizottságának ülése

t tf/tm umzs hgy

1973. október 9.

a hazafias népfront belgrád rakparti székházában pénteken a békeerők világkongresszusának magyar előkészítő bizottsága és a moszkvai békedemonstráción részvevő magyar küldöttség együttes ülést tartott, amelyen a világkongresszus magyarországi előkészítéséről és a nagyszabású békeeseményel kapcsolatos további feladatokról tárgyaltak.

a tanácskozást, amelyen részt vett gyenes andrás, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője is, pethő tiber, a magyar nemzet főszerkesztője, az országos béketanács alelnöke nyitotta meg, majd kállai gyula tartott beszámolót.

/kállai gyula beszédét mai bb 19-es kiadásunkon közöltük. az embargót feloldjuk, s egyben a következő javításokat adjuk a beszédhez:

az első folytatás első bekezdésének negyedik sorában:

...tüzfészeknek - amely, mint minden háboru magában hordozza...

az első folytatás utolsó bekezdésének nyolcadik sorában:

...harcolnak. együttes küzdelmünknek, közös harcunknak és a bennünket támogató

a második folytatás első bekezdésének hatodik sorában kezdődő mondat helyesen így hangzik:

...normáját. örvendetes, hogy a realitások figyelembe vételével egyes tőkés országok kormányai a szocialista országokkal a béke egymás mellett élés elvét alkalmazva építik kapcsolataikat, de elutasítjuk azt a gyakorlatot, hogy más országokkal szemben viszont az agresszió, a háborus fenyegetés eszközeit alkalmazzák.

/folyt.köv./

- 42 -

15.30/um

NA 150

bb 60./ a békeerők ...folyt./um

a második folytatás utolsó bekezdésének első mondata helyesen így hangzik:

- mindaz, ami napjainkban történik természetesen regionálisan és fő politikai irányvonalunk érvényesítése szempontjából is újabb problémákat vet fel, de távolról sem teszi kétségessé a béke egymás mellett élés politikájának a helyességét.

a harmadik folytatás első bekezdésének utolsó előtti sorában:

...szocialista országok a gazdasági - s tegyük hozzá - a katonai - fejlődésben ilyen óriási ...

a negyedik folytatás második bekezdésének második sorában:

...széleskörű együttműködés, a párbeszéd ...

az ötödik folytatás harmadik bekezdésének első mondata helyesen így hangzik:

- népünk egységének és aktív békeakarátának kifejezésén túl azt kérjük és várjuk a magyar küldöttektől, hogy a kongresszus érdemi munkájában is hatékonyan kivegyék a részüket./

ezután sebestyén nándorné, az országos béketanács főtitkára ismertette a magyar békemozgalom sokrétű tevékenységét a moszkvai világtalálkozó hazai és nemzetközi előkészítésében, majd vázolta a világkongresszus várható programját. elmondta, hogy békemozgalomunk nagy felelősséggel, a társadalmi és tömegszervezetek aktív közreműködésével vette és veszi ki részét az előkészületekből. a magyar békemozgalom és nemzeti előkészítő bizottságunk tagjai, a bizottságban részvevő mozgalmak, szervezetek képviselői itthon és külföldön egyaránt hatékonyan segítették a világkongresszus célkitűzéseinek ismertetését. az 1973-as esztendő magyarországon is - mint a világ számos más országában - a moszkvai világkongresszus előkészítésének éve volt, s békemozgalomunk sikeresen teljesítette a világtalálkozó előkészítésében vállalt feladatait.

/folyt.köv./

- 43 -

15.35/um

NA 150

bb 60./ a békeerők ...2.folyt./um

a világkongresszus október 25-1 megnyitó Ünnepe és valamennyi plenáris ülése a kreml kongresszusi palotájában lesz, a munkabizottságok üléseire pedig a barátság házában, a szakszervezetek házában és a Lomonoszov egyetemen kerül sor. várhatóan több mint 130 ország mintegy 100 nemzetközi szervezet képviselői gyűlnek össze moszkvában, a küldöttek száma összesen körülbelül háromezer lesz.

a magyar küldöttek - felkészültségük, érdeklődési körük szerint - bekapcsolódnak a világkongresszus valamennyi munkabizottságának tanácskozásába. e szűkebb - ám szintén nemzetközi összetételű - tanácskozó testületekben szó lesz a békés egymás mellett élésről és a nemzetközi biztonságról, indokínáról, és közel-keletről, európa biztonságról és az együttműködésről, a leszerelésről, ázsia békéjéről és biztonságról, a nemzeti felszabadító mozgalmakról, a gyarmatosítás elleni küzdelemről, a fejlődés és a gazdasági függetlenség témájáról, az együttműködésről a környezetvédelemben, a nevelés, a kultúra területén, a gazdaságban, tudományos és technikai vonatkozásban. önálló témát jelentenek a társadalmi problémák és az emberi jogok, a kormányzati és a nem kormányzati szervek közötti együttműködés, s végül - a chilei események nyomán a napokban megalakult új munkabizottság témájaként - dél-amerikai kérdések.

az ülésen - a tájékoztatók után - kifejtette véleményét küldöttségünk több tagja, illetve a világkongresszus részvevője. felszólalt: dr. perényi imre, a budapesti műszaki egyetem rektora, garai gábor költő, hortobágyi gusztáv tszelnök, dr. várkonyi imre prépost kanonok, a magyar katolikus püspöki kar külügyi bizottságának főtthára és székely sándor v. az ülésen egyhangulag úgy határoztak, hogy a magyar előkészítő bizottság a moszkvai esemény után a világkongresszus tanácskozásának, határozatainak és dokumentumainak elemző ismertetésével folytatja munkáját tájékoztatja közvéleményünket.

a magyar küldöttség kedden utazik moszkvába. /a küldöttség névsorát mai bb 1-es kiadásunkon közöltük. az embargót feloldjuk. / /mti/

15

.43-um

Nr 16⁰⁰

- 44 -

bb. 62. előtérben a népesedéspolitikai feladatok- sajtótájékoztató a vöröskereszt munkájáról

t ms/fk/il hgy

1973. október 19.

hantos jános, a magyar vöröskereszt főtthára pénteken a szervezet székházában tájékoztatta az újságírókat a vöröskereszt munkájáról. beszámolt arról, hogy a vöröskereszt országos enőkségének napokban hozott határozata szerint egészségügyünk társadalmi szervezete a maga eszközeivel - elsősorban felvilágosító, nevelő munkával - részt kíván venni a társadalom szempontjából nagyjelentőségű népesedéspolitikai határozatok megvalósításából. az alapgonolat, amelyet általános szemléletté kívánnak tenni, - hogy gyermek nélkül nincs család.

a vöröskereszt népesedéspolitikai tevékenységének kialakításában nagy szerepet szának a jövő héten gyulán megrendezendő országos ankétnak, amelynek bevezető előadását dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter tartja a népesedéspolitika időszerű kérdéseiről. az ezzel apcsolatos vöröskeresztes feladatok at ortutay zsuzsa a vöröskereszt alelnöke ismerteti majd, neves szakemberek előadásai hangzanak el, a népesedéspolitika főbb kérdéseiről. 5 többek között az egészségügy új nemzedékről a családtervezésről és a koszerű születésszabályozásról, az anyaság szerepéről és társadalmi megbecsüléséről az ifjuságnak a családi életre való felkészítéséről lesz szó, amely a szexuális neveléstől kezdve a gyermeknevelésen és gondozáson át a családi élet egész kérdéskörét magába foglalja.

az ifjusági vöröskeresztes munka feladatairól szólva kiemelte az elsősegélynyújtási ismeretek és a helyes környezetvédelmi szemlélet kialakításának jelentőségét.

/folyt.köv./

- 45 -

Nr 16⁰⁰

bb. 62./előtérben folyt./ 11

a munka eddigi eredményeit jelzi egyebek között, hogy az idén münchenben megtartott nemzetközi elősegélynyújtó versenyen a magyar ifjusági csoport első díjat nyert.

a magyar örökskereszt mint eddig, a jövőben is tevékenyen kíván részt venni a nemzetközi munkában. a nemzetközi örökskereszt élet jelentős eseménye lesz a teheránban e hó 29-én kezdődő nagyszabású örökskereszt tanácskozás, ezen felül vizsgálják ma a örökskereszt szerepét, hogy a nagymultu nemzetközi szervezet létrejötte óta a világban végbement változásoknak és a kor igényeinek megfelelő új programot adjanak a örökskereszt tevékenységnek. a tanácskozás elé kerülő tanulmányt készítő tiztagu nemzetközi munkacsoportban a magyar örökskereszt képviselője is helyet kapott. a kongresszuson résztvevő magyar delegációt hantos jános főtitkár vezeti./mti/

--

bb. 64. várostörténeti konferencia hódmezővásárhelyen

vid fm/11 la

1973. október 19.

a vásárhelyi hetek alkalmából országos várostörténeti konferenciát rendezett a magyar történelmi társulat és a hódmezővásárhelyi városi tanács. a két napos tanácskozás pénteken kezdődött meg a radnóti miklós uttörőházban. bíró józsefné a városi tanács enőkhelyettese köszöntötte az ország minden részéből összegyűlt mintegy száz muzeológust, tanárt, levéltárist és más tudományos kutatót. a bevezető előadást r. várkonyi ágnes a történelem tudományok doktora, az mta történettudományi intézetének osztályvezetője tartotta a mezővárosokkal kapcsolatos történetirásról, különös tekintettel a hódmezővásárhelyen élt szeremlel sámuel történetiró kutatásaira, munkásságára.

a két nap alatt 12 előadás hangzik el a mezővárosok fejlődéséről. demokráfiái viszonyairól. egész előadásorozat foglalkozik a földmunkásmozgalom egykori fellegvárára, a mezővárosból ipari várossá fejlődött hódmezővásárhely felszabadulás utáni ipari és általános fejlődéséről, társadalmi viszonyainak alakulásáról./mti/

--

- 46 -

15.45/11

KA 1600

bb. 63. a színen nem csak hangulati tényező - befejeződött a 10. kolorisztikai szimpózium

vid kz/11 hgy

1973. október

pénteken egerben befejeződött a 10. kolorisztikai szimpózium. a négynapos nemzetközi tanácskozáson tíz ország - köztük hazánk - képviselőjében mintegy kétszáz kutató és termelést irányító szakember vett részt. megvitatták a színekkel valamint az ugynevezett felületaktív anyagokkal kapcsolatos elméleti és gyakorlati kérdéseket.

az előadók hangsúlyozták, hogy a színek egyre fontosabb szerepet töltenek be mindennapi életünkben: öltözködésünk, használati tárgyaink, lakásunk, szűkebb és tágabb környezetünk egyaránt összefügg a színek előállításával, alkalmazásával. bizonyították, hogy a színek fiziológiai és lélektani hatása nemcsak hanem aktív térformáló erő is; az épületek funkciójához rendeltetésbeli használatához elengedhetetlen eszköz. mind többször kerül sor nemcsak az új lakóépületek, hanem a régebbi városközpontok egységes színkiállítására is.

I. hangulati tényező

kiemelték, hogy a kolorisztika tudományköre ma már sokkal szélesebb teret ölel fel, mint azt korábban meghatározták. a tizedik szimpózium újszerűsége abban is megnyilvánult, hogy a színezés és annak módszerei mellett a színezékek előállításával kapcsolatos elemzésekkel is foglalkozott. minden korábbinál szélesebb körben vitatta meg a színezékek kutatásával előállításával, továbbá a legkülönbözőbb területeken történő alkalmazásával kapcsolatos tapasztalatokat és tennivalókat./mti/

--

bb. 66. a balatonnál már a jövő szezonnre készülnek - idegenforgalmi sajtótájékoztató veszprémben

vid fm/11 hgy

1973. október 19.

veszprémben pénteken pap jánosné a balatontourist vezetője az idegenforgalom idei tapasztalatairól és a jövő szezonnra való felkészülésről tájékoztatta a sajtó munkatársait.

/folyt.köv./
15.50/11

- 47 -

KA 1610

bb. 66./ balatonnál folyt./ il

elmondotta,

hogy a balaton kedvező utószezonai forgalmával „törlesztette”, az idén elején mutatkozó idegenforgalmi hátrányt. új jelenség, hogy megnőtt a szeptemberi-októberi turistaforgalom, ami a jó időjáráson kívül a megfelelő szervező munkának is eredménye. az elmúlt három héten például 36 olyan népes csehszlovák turista csoportot fogadtak, amelyek alkalomszerűen látogattak 2-3 napra a balaton vidékére. csaknem minden esetben gondoskodtak, a kirándulók szervezett programjáról is.

az idegenforgalmi hivatal vezetője elmondotta, hogy az idei szezon kedvező jelenség volt a belföldi turizmus fokozódása. a jövő évben újabb lehetőségek megteremtésével igyekeznek fokozni a belföldi turizmust is. a hivatal megyei tanács határozatát végrehajtva, arra törekszik, hogy meghosszabbítsa az elő- és utószezon, és kiterjessze az idegenforgalmat a megye más érdekes területeire, felhívja a figyelmet többek között a bakony és a balatonfelvidék értékeire. a következő hónapokban újabb szálláshelyeket létesítenek a megyének a balatontól távolabb eső területein, elsősorban a leggyorsabb megoldást kínáló szállásforma, a fizetővendéglátó szolgálat hálózatának kiterjesztésével. bakonybéli bővítik a turistaszállót és fejlesztik a balatoni kempingek színvonalát is.

az idegenforgalmi hivatal vezetője elmondotta az t is, hogy nagyrészt már megkötötték a szerződéseket a külföldi társasutazási irodákkal. a kempingeknek 40, a faházaknak pedig már 80 százalékát előre kibérelték a külföldi érdeklődők. a többek között hat csehszlovákiai nagyvállalattal kötöttek szerződést kempingrészek rendszeres bérletére, szervezett üdülés biztosítására. a jelek szerint kül- és belföldön egyaránt tovább nőtt az érdeklődők és a balaton és ujjban a bakony iránt is./mti/

--

bb. 65. munkásörök és újságírók találkozója - sajtóbemutató a munkásörök kiképzéséről

vid fm/il hgy

1973. október 19.

a minisztertanács tájékoztatási hivatala és a munkásörök országos parancsnoksága pénteken egésznapos sajtóbemutatót rendezett a tatabányához közeli tarjáni lőtérén.

1/5.55/11

- 48 -

/folyt.köv./

NA 1610

bb. 65./munkásörök ... folyt./ il

a napi- és hetilapok, az mti, a rádió és a televízió munkatársait tájékoztatták a munkásörök harci kiképzéséről. ott volt a bemutatón mokri pál, az mszp komárom megyei bizottságának titkára és nagy györgy, a munkásörök országos parancsnokságának első helyettese is.

mokri pál köszöntötte a sajtó képviselőit, majd grnva józsef, a munkásörök komárom megyei parancsnoka tartott tájékoztatót a megye egységeinek munkájáról, az új kiképzési feladatokról. elmondotta, hogy a megye városaiban, jelentős ipari településeiben valóságos munkásör-dinasztiák alakultak ki. soraikban megtalálhatók a nagyszülők, a szülők és az unokák. a tatabányai egységnél teljesít például szolgálatot czipri józsef és családja, aki két gyermekével alapító tag, de munkásör a veje és az unokája is. a legelső, az alapítók közül több mint kétszázan jelenleg is aktív szolgálatot teljesítenek, bár a szolgálati idő öt év, a munkásöröknek csak kis része szerel le ennyi idő után. az állomány több mint 1000 le 6-16 éves szolgálati idővel rendelkezik. vannak olyan alagségparancsnokok is a megyében, aki az elmúlt 15 év alatt annyit időt fordított munkásöri feladatokra, amennyi egy tényleges katonai szolgálati ideje.

a megyei parancsnok az újságírók kérdéseire elmondotta, hogy a megye egységei derekasan dolgoznak, pedig a mérce mindig magasabb, nagyobbak a követelmények a kiképzési és egyéb feladatok végrehajtásában. a munkásörök kommunista meggyőződésükből, anyagi ellenszolgáltatás nélkül, pártmegbízatásként teljesítik nehéz feladataikat. nemcsak az egységeknél, hanem a termelő munkában is helytállnak. a munkásörök többsége tagja a szocialista brigádoknak, és kiváló dolgozó jelvény tulajdonosa. oroszlánban például az egység állományának 75 százaléka szocialista brigádtag, dorogon a bányász alapító tagok mindegyike kiváló dolgozó.

részletes tájékoztatót kaptak a sajtó képviselői a munkásörök kiképzési rendszeréről, az új felszerelésekről, a korábbinál gyakorlatiasabb és tartalmasabb, ugynevezett komplex kiképzésben részesítik őket. az egységek részére feladatuk jelentőségéhez mérten biztosítják a modern fegyvereket és technikai eszközöket. a tájékoztató után a munkásörök fegyelmezettségét magasszintű kiképzését tanúsító harci gyakorlatokat tekintették meg az újságírók./mti/

--

1600/11

- 49 -

NA 1615

bb 67. aláírták a magyar népköztársaság és a dél-vietnami köztársaság közötti kulturális egyezményt

t nn/gg um zs hgy

1973. október 19.

pénteken a külügyminisztérium vendégházában aláírták a magyar népköztársaság és a dél-vietnami köztársaság közötti kulturális egyezményt, illetve a két ország közötti kulturális együttműködés 1973. évre szóló végrehajtási tervét. a dr. orbán lászló művelődésügyi minisztériumi államtitkár, illetve lőrincz tamás, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, és nguyen phu soai, a dél-vietnami köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete látta el kézjegyével.

dr. orbán lászló beszédében hangsúlyozta:

- amíg dél-vietnamban a fegyvereké volt a szó, népünk, együtt a világ békét és szabadságot szerető millióival, teljes szolidaritással támogatta dél-vietnam népének hősiességét. most, a történelmi jelentőségű győzelem után a sokat szenvedett népnek több ideje jut a békés építőmunkára, a kulturára és a művelődésre is. a magyar nép ebben is támogatni kívánja, legjobb tudása szerint, dél-vietnami testvéreit kulturális alkotásokkal, szellemi javakkal.

a továbbiakban hangsúlyozta: internacionalista kötelességünk segíteni a háborús sebek gyógyításában, gazdag szellemi hagyományaink feltámasztásában, a kulturális javak újrateremtésében. az első kormányközi egyezmény a magyar és a dél-vietnami kormány között jó alapot teremt a kapcsolatok fejlesztésére, a földrajzi távolságok legyőzésére. ez az egyezmény - fejezte be beszédét dr. orbán lászló - a magyar nép számára is fontos, elmélyíti népünk szocialista tudatát, internacionalizmusát, s újabb színekkel gazdagítja kulturális ismereteinket. szerény erőinkkel szeretnénk hozzájárulni ahhoz, hogy a baráti országban szabadon bontakozhasson ki a kulturális alkotókedv.

válaszában nguyen phu soai arról szólt, hogy az egyezmény jó alapot teremt országaink életének kölcsönös megismerésére, a két baráti nép kulturális tevékenységének közös feltárására. távlatot nyit nemcsak a kulturális élet területén, hanem más területeken is. a két fél cserekapcsolatokat létesít a kultúra, a művészet, a sajtó, a rádió, valamint a testnevelés és a sport területén. mindkét országban a nemzeti ünnepek alkalmából a másik ország forradalmi harcát és nemzeti építőmunkáját bemutató metszet- és fényképiállításokat, filmvetítéseket és előadásokat rendeznek. országaink lehetőséget teremtenek kulturális és művészeti, testnevelési és sportküldöttségek látogatásaira és tanulmányi utjaira is.
/folyt.köv./

16.15/um

M-16²⁰

- 50 -

bb 67./ aláírták ...folyt./um

a dokumentumok alapján a kulturális kapcsolatok intézete főtudokumentációs kiállítást rendez a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának 13. évfordulója alkalmából. ugyanebből az alkalomból ünnepi filmbemutatót is tartanak a magyar fővárosban. a pannónia filmstúdióban dél-vietnami játékfilm szinkronizálását végzik el. a magyar rádió továbbképzésre fogadja a dél-vietnami felszabadítási rádió delegációját. tapasztalatcserére látogat a magyar újságírók országos szövetsége meghívására hozzánk a „sud viet nam en lutte”, és a „south viet nam in struggle”, lapok szerkesztőségének delegációja.

az aláírásnál magyar részről megjelent roska istván külügyminiszterhelyettes, valamint társadalmi, politikai életünk számos más ismert személyisége. jelen volt nguyen manh cam, a vietnami demokratikus köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 19.sz.hirünk /kállai gyula beszéde /második folytatás első bekezdésének 5.sorában a szöveg helyesen:

...ugy kell tekinteni, mint a különböző társadalmi rendszerű

országok közötti kapcsolatok általánosan kötelező normáját ...

/mti/

--

bb 71. kádár jános fogadta a belga szocialista párt küldöttségét

gg um zs hgy

1973. október 19.

; kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára pénteken fogadta a belga szocialista párt jos van eynde elnök vezetésével hazánkban tartózkodó küldöttségét. a megbeszélésen véleményt cseréltek az időszerű nemzetközi problémákról, valamint a két ország és a két párt kapcsolatait érintő kérdésekről. a találkozáson részt vett dr. berecz jános, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője. /mti/

- 51 -

16.20/um

M-16²⁰

bb 69. franciaországba utazott a huszonötödik színház együttese

t nn/fk umzs hgy

1973. október 19.

pénteken bordeaux-ba utazott a huszonötödik színház társulata. a magyar művészek október 21. és 24. között négy alkalommal mutatják be a bordeauxi fesztivál közönségének gyurkó lászló szerelmem, elektra című drámáját szigetű károly rendezésében. a játék főbb szerepeit berek kati, iglói istván, jobba gabi, kristóf tiber, jordan tamás és répássy andrás alakítják majd. a huszonötödik színház együttese a tervek szerint október 28-án érkezik vissza budapestre. /mti/

--

bb 68. érem- és pénzritkaságok kiállítása

t sz/tm um ie hgy

1973. október 19.

a bizományi áruház vállalat első ízben rendezi meg budapestben a numizmatikai aukciót. a kiállítás - amelyen régi korok érmeit és pénzeit mutatják be - szombaton nyílik meg a vállalat központi kulturtermében és október 25-ig tart nyitva. az árverés vasárnap délelőtt kezdődik, összesen 238 érme és rendjel kerül kikiállításra.

az első numizmatikai aukció nagy érdeklődésre tarthat számot, hiszen hazánkban is és világszerte megnőtt a gyűjtők száma. a gondosan válogatott kiállítási anyagban hazai történelmi vonatkozású érdekes példányok, ritkaságok és értékes külföldi pénzek, emlékérmék is szerepelnek. ilyen például a kárpát-medencében elsőként pénzt vert kelta törzsek ezüst verete, ami az időszámításunk előtti ii-i. század évfordulója körül került. ottó császár dénára ritkaságnak számít, mivel 95 napos uralmat alatt alig veretett pénzt. érdekes és szép példány a reneszánsz kegy-érem ezüsből, amely egy 1546-ban készült példány korai utánöntése. /mti/

--

bb 70. befejeződtek heves megyében a magyar-bolgár barátsági napok

vid/um kz hgy

1973. október 19.

pénteken befejeződtek a heves megyében rendezett magyar-bolgár barátsági napok. sztoio sztanoev bolgár népköztársaság budapesti nagykövete a rendezvények záróeseményeként fogadást adott pénteken délben az egrí park szálló fehér termében.

/folyt.köv./

- 52 -

16.25/um

MA-1640

bb 70. /befejeződtek ...folyt./um

megjelentek heves megye párt- állami és tömegszervezeti vezetői, élükön oláh györggyel a megyei pártbizottság első titkárával. a fogadást megelőzően sztoio sztanoev „bulgária társadalmi gazdasági helyzete”, címmel előadást tartott egerben az mszmp megyei oktatási igazgatóságán.

heves megyében az utóbbi három napon több mint kétszáz rendezvényt tartottak magyar-bolgár barátság jegyében. munkás-gyűléseken, baráti találkozók, ifjúsági napokon, szakmai tanácskozásokon méltatták a két nép barátságát, ismertették bulgária társadalmi, gazdasági, kulturális fejlődésének eredményeit. több kiállítás dokumentálta a bolgár nép alkotóerejét, gazdasági eredményeit. /mti/

↓ a rendezvényeken számos bolgár lakos is részt vett.

bb. 73. irodalmi vándorgyűlés a csokonai évforduló jegyében

vid kz/811 la

1973. október 19.

a magyar irodalomtörténeti társaság, a tudományos ismeretterjesztő társulat, a debreceni városi tanács és a kossuth lajos tudományegyetem vándorgyűlést rendezett debrecenben a csokonai vitéz mihály születésének 200. évfordulója alkalmából. az ország minden részéből több mint 150 irodalomtörténész, kritikus kutató, tanár vesz részt a tanácskozáson. a háromnapos program pénteken délután csokonai sirjának koszorúzásával kezdődött. barta jános irodalomtörténész mondott beszédet.

a tit székházában az irodalmi ismeretterjesztés időszaki kérdéseiről folytattak eszmecserét a résztvevők.

a háromnapos vándorgyűlés ünnepélyes megnyitóját a kossuth lajos tudományegyetem aulájában tartották meg dr. ács istván, debrecen megyei város tanácsának elnöke üdvözölte a résztvevőket. közöttük dr. szilágyi gábort, a városi pártbizottság első titkárát, majd két előadás hangzott el. kiss tamás „csokonai két évszázada - a költő életműve és jelenléte”, címmel szilágyi ferenc: „a csokonai életrajzi kutatás feladatai és legújabb eredményei”, címmel tartott előadást.

a vándorgyűlés résztvevői este a csokonai színházban megnézték szabó magda: kiálts város című drámáját, amelyet az évfordulóra a városi tanács megrendelésére írt. /mti/

--

MA-1640

- 53 -

bb.72.kádár jános

tr/1l la

1973. október 19.

az mszmp kb első titkára bemutatkozó látogatáson fogadta nguyen phu soai-t, a dél-vietnami köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövétét./mti/

--

bb. 74. magyar gyár törökországnak - új felhasználási terület a mezőgazdaság - szilikátkémiai szakemberek tanácskoztak a perlit hasznosításáról

vid 1l la

1973. október 19.

a szilikátkémia elméleti és gyakorlati szakemberei tanácskoztak pénteken szombathelyen a helikon szállóban. a kutató intézetek és az ipari üzemek képviselőinek eszmecserején a központi téma a hazánkban bőségesen lelhető perlit hasznosítása volt. a perlit - ez a vulkánikus eredetű kőzet - igen sok területen alkalmazható. duzzasztva rendkívül könnyű habot, illetve granulátumot készíthetnek belőle. az utóbbi az építőiparban, a könnyűszerkezetes építkezéseknél a szigetelőanyag szerepét töltheti be. a perlitből különböző elemeket készítenek eltérő kötőanyaggal, a felhasználási területekhez igazodva. legújabb példaként a poliuretán habbal keverik és az így elkészített panel a tiszta poliuretánnal szemben már nem gyúlékony. a két működő perlitgyárunkban évente 180-180 ezer köbméternyi könnyű habot készítenek. ez a mennyiség azonban lényegesen elmarad a lehetőségektől. a jelenleg feltárt készletek bőségesek, legalább husz évre elengedőek, s a feltártakon túl még újabb lelőhelyeket kutatnak. a szakemberek éppen ezért fontosnak tartják, hogy a perlit hasznosítására újabb módszereket, eljárásokat dolgozzanak ki. az újdonságok között szerepel már a gipsz és perlit együtteséből készített térválasztópanel, s legújabban ezt a nedvszívó tulajdonságú anyagot felhasználják a mezőgazdaságban is. különösen a szikes talajok vizgazdálkodását javítja a mezőgazdasági hasznosítású perlitet különböző talajtáplálékokkal is keverik.

a tanácskozáson megállapították, hogy a perlit feldolgozással és felhasználással kapcsolatos kutatások nemcsak hazai, hanem külföldi elismerést is szereztek. az unido, az ENSZ iparfejlesztési bizottságapódálul magyarországot kérte fel a fejlődő országok perlit feldolgozásának segítésére legutóbb pedig magyarország nyerte azt a török pályázatot melynek alapján a jövőben magyar tervek és szakmai irányítók segítségével tárják fel törökország perlitkincsét és építik fel az új üzemet is. a hazai utatások legfontosabb feladata a közeljövőben - állapította meg a tanácskozás - olyan új gyártási eljárások kidolgozása, amelyek korszerűbbé és hatékonyabbá teszik a perlit építőipari felhasználását./mti/

--

16.50/1l

- 54 -

NA 17¹⁰

felhasználható 18.00 órátó l !

bb 75. csillagászati és tudománytörténeti muzeum nyílt szombathelyen

vid/um ká b la

1973.október 19.

gothard jeno csillagászati és tudománytörténeti muzeum nyílt pénteken szombathelyen a muzeumi és műemléki hónap keretében. a neves szombathelyi tudós kuriájában működő intézetet a gothard hagyatékból származó páratlan értékű csillagászati és tudománytörténeti anyaggal rendezték be. a múlt század második felében a csillagászati fényképezésben elért eredményeivel nemzetközileg ismertté vált gothard rendkívül pontos csillagászati, fizikai és fototechnikai műszereket készített. ezek a műszaki védelem alatt álló, a csillagászat ereklyéinek számító készülékek láthatók a gyűjteményben. emellett a gothard által 1881-ben alapított szombathelyi obszervatórium - a város első tudományos intézete - nemzetközi hírvé archív anyaga, fotótára, gothard számos tudományos feljegyzése és publikációja is helyet kapott a muzeumban.

a gothard ház udvarán egyébként csillagvizsgáló és szputnyik megfigyelő állomás működik./mti/

--

bb 76. magyar-algériai építésügyi tárgyalások - elutazott az algériai miniszter

mm/umie la

1973.október 19.

pénteken elutazott magyarországról abdelkader zaibek, algéria közmunkaügyi és építési minisztere, aki bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter meghívására küldöttség élén négy napot töltött hazánkban.

a két miniszter áttekintette a két ország már eddig is széleskörű építésügyi kapcsolatait. mindkét részről szükségesnek tartották az építésügyi tudományos és műszaki együttműködés további szélesítését. az algériai küldöttség e törekvés szellemében tett látogatást több építésügyi tudományos intézetnél és tervező vállalatnál.

/folyt.köv./

- 55 -

17.10/um

NA 17¹⁵

bb 76. /magyar-algériai ..folyt./um

magyar mérnökök már eddig is számos algériai létesítmény tervezésében és építésében vettek részt. a jövőben az eddiginél is szélesebb területen van lehetőségét az együttműködés fejlesztésére, például az urbanizációs kérdésekben és az építésügyi minőségellenőrzés terén. ezenfelül megvizsgálják magyar építési szakemberek, intézetek és vállalatok intézményesebb részvételének lehetőségeit algériai létesítmények, főképpen a lakásépítési program megvalósításában.

a tanácskozások során megegyeztek, hogy algériai szakember-csoportok és magyar vállalatok közvetlen együttműködést alakítsanak ki, és elhatározták, hogy a két minisztérium és szervei által kitűzött célok végrehajtására magyar-algériai építésügyi szakértői bizottságot hoznak létre. /mti/

bb. 77. az egészségügy iv. ötéves tervének végrehajtásáról tárgyal az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének központi vezetősége

t vt/tm/zs/il la

1973. október 19.

pénteken az orvos egészségügyi dolgozók szakszervezete központi vezetőségének ülésén cserba lászló, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője tájékoztatást adott az egészségügy negyedik ötéves tervének eddigi teljesítéséről és a további feladatokról.

emlékeztetett arra, hogy a fejlesztési célok között szerepel a kórházi hálózat bővítése, a betegellátás színvonalának emelése, az intézmények technikai felszerelésének korszerűsítése. erre 7.5 milliárd forintos beruházást irányoztak elő az egészségügyi ágazatban. ebből 1971-ben egy milliárdot 1972-ben egy milliárd 300 millió forintot használtak fel, és az idén várhatóan ugyan ilyen arányu lesz a felhasználás. a következő években előre láthatólag a beruházás üteme meggyorsul, azonban ennek ellenére a tervidőszak végére bizonyos lemaradás várható, mivel az éves tervek nem teljesülnek minden tekintetben.

/folyt.köv./
17.20/il

- 56 -

MA 17²⁰

b. 77./ az egészségügy1. folyt./ il

a bölcsődei hálózat fejlesztése nagyobb arányu lesz az eredetileg tervezettnél: nyolc ezer helyett mintegy tízezerrel növekszik országosan a bölcsődei helyek száma. ez csaknem kétszerese a harmadik ötéves tervidőszakban megvalósított fejlesztésnek. figyelemre méltó, hogy az elmúlt öt esztendőben a bölcsődei felvételre várakozó kicsinyek száma jelentősen csökkent. az utóbbi időben viszont ismét emelkedett, s jelenleg legalább kilenc ezer kisgyermek vár bebocsátásra.

a kórházi ágyak száma előreláthatóan hat ezerrel gyarapodik a tervidőszak végéig, az eredetileg tervezett hétezer-hétezeröttszázal szemben. ennek oka, hogy a fejlesztés üteme, a beruházások területén jelentkező nehézségek miatt - valamivel lassabb a beruházások megvalósítása időben eltolódik. már jóváhagyták a dél-pesti és kecskeméti új kórház beruházási programját a budapesti margit kórház rekonstrukciójának tervét és a szigetvári kórház bővítését. jóváhagyták a szolnoki, a nyíregyházi kórház bővítéssel egybekötött rekonstrukciós programját is. egerben, békéscsabán, győrben szintén sor kerül a helyi kórházak rekonstrukciójára. előkészítés alatt áll a pest megyében épülő 580 ágyas, új általános kórház tervezése.

a beruházási kivitelező munka javítása, gyorsítása érdekében a közelmúltban létrehozták az egészségügyi beruházó vállalatot, amely elsősorban közvetlenül az egészségügyi minisztériumhoz tartozó intézmények beruházásaival foglalkozik, de vállalja a fővárosi tanács sőt esetenként más tanácsok beruházásait is. az érdeklődésre jellemző, hogy eddig több mint kétmilliárd forint értékű megbízást kaptak. az új vállalat működése révén feltehetően egyszerűsödik, gyorsul a beruházások előkészítése és jobban érvényesülnek majd a minőségi követelmények is.

a tervnek megfelelően fejlődik a körzeti betegellátás. ez egyaránt vonatkozik a gyermek és felnőtt körzetekre. komoly gond hogy a szakorvosi rendelőintézetek egy része zsúfolt, rossz elhelyezésű, egyes területeken pedig szakorvosokban nagy a hiány.

nem megoldott még a gyógyszerértékesítési hálózat korszerűsítése, bár az elmúlt esztendőben e téren is történt bizonyos előrelépés. változatlanul alapvető feladat a gyógyszerértékesítési hálózat rekonstrukciója. a negyedik ötéves terv a gyógyszerértékesítési raktárak fejlesztésére száz millió forint állami támogatást irányzott elő.

/folyt.köv./
17.25/il

- 57 -

MA 17²⁵

bb. 77./ az egészségügy ... 2. q9ü65./ 1l

a következő időszakban fontos feladat a kórházi, a szociális otthoni és a bölcsődei gondok enyhítése, a munkaerőgazdálkodásban a nagyobb tervszerűség, az arányosabb elosztás elvének fokozottabb érvényesítése. mindez segítheti az egészségügyi intézményekben is a munkaidőcsökkentés bevezetését. különösen fontos szerep vár az egészségügyi minisztériumra a népesedéspolitikára vonatkozó kormányhatározat végrehajtásában, valamint az öv. ötéves terv és a távlati fejlesztési tervek előkészítésében.

a tájékoztatót követő vitában a felszólalók a többi között felhívták a figyelmet arra: a jövőben az egészségügyi minisztérium új fordítson az eddiginél nagyobb gondot a szakorvosi rendelőintézetekben a szakkáder-utánpótlás biztosítására, a fiatal orvosok lakásproblémáinak megoldására. célszerű lenne a tanácsoknál olyan külön fejlesztési alap létrehozása, amit csak orvosi lakások építésére használnának fel. sürgették az egészségügyi intézmények műszerellátásának javítását, a jelenlegi műszerpark korszerűsítését./mti/

--

bb. 78. kitüntetés

gg/zs/1l la

1973. október 19.

az enöki tanács 60. születésnapja alkalmából, eredményes munkája elismerésül forrai miklós liszt-díjas karnagynak, a magyar népköztársaság érdemes művésznének, a zeneművészeti főiskola egyetemi tanárának a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta./mti/

--

bb. 79. jugoszláv kulturális küldöttség

gg/zs/1l la

1973. október 19.

érkezett hazánkba radu mitykovics, a montenegroi szocialista köztársaság oktatási, kulturális és tudományos titkárságának helyettes vezetőjével az élen./mti/

--

- 58 -

17.30/1l

Nr. 1740

bb. 80. a bkv értesíti az utazóözönséget

zs/1l la

1973. október 19.

hogy október 22-26 között 8.30-13.30-ig, valamint október 23-ról 24-re, 24-ről 25-re, 25-ről 26-ra, és 26-ról 27-re virradó éjjel 20 órától reggel 4 óráig a nagyköruton a marx tér és a meste r utca között - vágányéptési munkák miatt - villamos viteldíjjal autóbuszokat közlekedtet./mti/

hv

--

bb. 81. magyar-mongol tudományos együttműködési munkatervet írtak alá

t mir/tm/zs/1l la

1973. október 19.

pénteken az akadémia tudósklubjában ligeti lajos akadémikus és csimidiyn szereeter a mongol népköztársaság tudományos akadémiajának főtitkára aláírta a két intézmény 1974-75-re szóló tudományos együttműködési munkatervet. az ünnepélyes eseményen jelen volt köpeczi béla az akadémia főtitkára, valamint dorzs szembe a mongol népköztársaság budapesti nagykövetségének attaséja

az aláírt dokumentum szerint a kétoldalu együttműködés során előnyben részesítik a közös érdekű iemelt kutatási feladatok a kgst komplex programjában szereplő témákat, valamint a szocialista országok tudományos akadémiainak többoldalu együttműködési témáit. emellett - mindkét akadémia számára - az eddigieknél szélesebb egyeményes keretet biztosítanak a közös témák kutatására. ezen belül különböző régészeti kutatások és közös tudományos rendezvények megszervezését, valamint a tudományos szakemberek kölcsönös továbbképzését is elősegítik. a jövőben - az eddigi 2-3 éves együttműködési munkatervet helyett - ötéves munkaterveket dolgoznak ki, igazodva a kgst -országok középtávu népgazdasági terveihez./mti/

--

bb. 82. életmentők kitüntetése

1l zs la

1973. október 19.

kovács péter a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat dolgozója ez év májusában a római parton egy öt éves kisfiut mentett ki a dunából. a gyermek biztonsági öv nélkül a szülei vel ült egy csónakban, amely felborult és mindhárman a dunába estek.

/folyt.köv./
18.45/1l

- 59 -

Nr. 1910

bb.82./ életmentők folyt./ 1l

a kisfiút a víz egy éppen otthaladó sétahajó alá sodorta. Kovács Péter a veszélyt felismerve gondolkodás nélkül a dumába ugrott, és megmentette a kisgyermek életét.

Papp II. Tibor és Pintér József, mindketten a Volán 1-es számú vállalatának tehergépkocsivezetői - egy július végi nap pont arra figyelt fel, hogy egy nő és egy férfi fürdőzés közben a dunába merült és segítségért kiáltott. A két gépkocsivezető habozás nélkül vízbe ugrott és miután a férfi szerencsésen partra uszott, a fuldokló nőt - aki lengyel állampolgár volt - ki mentették.

A három bátor fiatalembernek „az „életmentő emlékérmét, „szépvilági Zoltán, a fővárosi tanács elnöke pénteken adta át.
/mti/

--

bb. 83. magyar-indiai közgazdász-tanácskozás

gg/zs/1l la

1973. október 19.

október 8-15 között magyar-indiai közgazdász konferenst megbeszélést tartottak Budapesten. A kollokvumon részt vett indiai delegációt dr. K.N. Raj professzor vezette, a magyar delegáció vezetője dr. Friss István akadémikus volt. A széleskörű eszmecsere során számos elméleti és gyakorlati közgazdasági problémákat vitattak meg, így a hosszútávú tervezéssel, a munkaerőhelyeztetéssel és a területi tervezéssel, a gazdaságirányítás szervezeti problémáival, valamint a beruházásokkal kapcsolatos kérdéseket./mti/

--

bb. 86. kiállítás a Madách színház husz évéről

t nn/zs/1l la

1973. október 19.

Pénteken a Madách színház 1. emeleti márványtermében kiállítás nyílt a színház 20 éves történetéből. Fényképek, díszlet- és jelmeztervek idézik fel az elmúlt két évtized legjelentősebb előadásainak epizódjait, atmoszféráját./mti/

NA 1915

- 60 -

bb. 85, időjárásjelentés

1l la

1973. október 19.

. a meteorológiai intézetjelentéi pénteken 19 órakor

hűvös szeles idő

Várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, főleg az ország északi felén újabb esőkkel. mérsékelt, időnként élénk, napközben helyenként erős nyugati szél. hűvös marad az idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 8-12 fok között./mti/

--

bb. 88. színházi bemutatók a fővárosban

t nn/gg/zs/1l la

1973. október 19.

Pénteken több színházi bemutató volt a fővárosban. A pesti színházban ez alkalommal került először a közönség elé Eörsi István „Széchenyi és az árnyak,„ című kétrészes drámája Horváti István rendezésében, Lakner László díszleteivel és Jánoskúti Márta jelmezeivel. A főbb szerepeket Várkonyi Zoltán, Bulla Elma, Oszter Sándor, Páger Antal és Bitskey Tibor alakította.

A fővárosi operettszínházban a budapesti művészeti hetek alkalmából a veszprémi Petőfi színház tartott előadást. ezúttal Gyárfás Miklós „Történetek a kastélyban,„ című lírai játéka elevenedett meg Pétervári István rendezésében, Demjén Gyöngyvérrel, Tóth Titusszal, Horváth Lászlóval, Perlaky Istvánnal, Dobák Lajossal a főbb szerepekben. A három egyfelvonásos díszleteit Najmányi László, jelmezeit pedig Hruby Mária tervezte.

Bemutatót tartott az állami Déryné színház is. az együttes tolmácsolásában Renato Lelli „Az éjszaka utjai,„ című háromfelvonásos színművét tekinthették meg a nézők Lacina László rendezésében. A díszlettervező Sostarics Zsuzsa, a jelmeztervező pedig Rimanóczy Yvonne volt. A főbb szerepeket Czéh Gitta, Mózes József és vendégként Füzesi Ottó alakította./mti/

--

- 61 -

19.00/1l

NA 1915

ubb 84. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig

um la

1973. október 19.

46. elhunyt árkos pál
47. elutazott egy ndk-beli küldöttség
48. ujóvoda
49. szolnok megyei tüdőkörház
50. baja új diszpolgárai
51. román szolidaritási bizottság kecskeméten
52. óvári miklós látogatása
53. száznegy mázsás kukoricatermés
54. nemzetközi vasutmodell-kiállítás
55. tanácskozás a magyar-szovjet rádióipar együttműködéséről
56. a barátság országutját építik
57. péti nitrogénművek
58. országos gázkonferencia
59. kitüntetések a közgazdasági szemle jubileuma alkalmából
60. a békeerők világkongresszusa magyar előkészítő bizottságának ülése
61. fock jeno látogatása a ksh-ban
62. sajtótájékoztató a vöröskereszt munkájáról
63. kolorisztikai szimpozion
64. várostörténeti konferencia
65. sajtóbemutató a munkásörök kiképzéséről
66. idegenforgalmi sajtótájékoztató veszprémben
67. magyar-dél-vietnami kulturális egyezmény
68. éremkiállítás
69. franciaországba utazott a 25. színház
70. magyar-bolbár barátsági napok
71. kádár jános fogadta a belga szocialista párt küldöttségét
72. kádár jános fogadta a dél-vietnami nagykövetet
73. irodalmi vándorgyűlés
74. tanácskozás a perlit felhasználásáról
75. csillagászati múzeum
76. magyar-algériai építésügyi tárgyalások
77. az orvosegészségügyi dolgozók szakszervezetének kv-ülése
78. kitüntetés
79. jugoszláv kulturális küldöttség magyarországon
80. bkV
81. magyar-mongol munkaterv
82. életmentők kitüntetése
83. magyar-indiai közgazdász tanácskozás
84. hírjegyzék

--

- 62 -

18.55/um

11.1920

bb. 87. pásztor ercsi kapta a pécsi nemzeti színház pro theatro
díját

vid fm il la

1973. október 19.

a pécsi nemzeti színház fennállásának 75. évfordulója alkalmából alapította meg a pro theatro díjat, amelyet évente a színház művészeinek titkos szavazása alapján ítélnek oda. a napokban lezajlott szavazás alapján negyedszer is pásztor ercsi színművésznőnek ítéltek a díjat, a díszes arany vándorgyűrűt és a velejáró ötezer forintot. a díjat pénteken este nógrádi róbert igazgató adta át a pécsi balett új műsorának premierjén. /mti/

bb 89. nyolcvan éves a budapesti áramszolgáltatás

i ms/mm ra la

1973. október 19.

a budapesti elektromos művek annalesei a főváros életében nevezetes dátumot mutatnak. 80 évvel ezelőtt, 1893 október 20-án indult meg budapestén a rendszeres áramszolgáltatás. a feljegyzések szerint az akkori váci uti erőműben két gépegység dolgozott összesen 600 kilowatt terheléssel. összehasonlításként napjainkban ezzel a teljesítménnyel mindössze 2-300 lakást lehetne villamosenergiával ellátni.

az erőmű terhelése már a következő évben kétszeresére emelkedett. ezzel a kapacitással 1700 fogyasztó igényét elégítik ki. a gyorsuló fejlődés ellenére a főváros egész évi áramfogyasztása 1908-ban még csak annyi volt, ami ma egy napra esik: 16,5 millió kilowattóra.

fontos határkö a fejlődésben 1912: ekkor hozták létre közgyűlési határozat alapján a budapesti elektromos műveket, mint fővárosi vállalatot. megkezdték a kelenföldi erőmű építését, amely 1914-ben lépett munkába.

a fogyasztók száma csak 1920-ban haladta túl a százat. a hálózat teljes terhelése még 1918-ban is csak annyi volt, amennyit ma egyedül a közvilágítás igénybe vesz: 15 megawatt.

a fejlődés állandóan gyorsult, manapság az áramszolgáltatás csúcsterhelése évről-évre annyival növekszik, mint amennyi az 1927-28-as években az egész terhelés volt. az utóbbi évtizedekben meredeken emelkedett a háztartások fogyasztása. 1952-ben évi 240, 1962-ben 581, 1972-ben 1496 kilowattóra jutott átlagban. napjainkban 900 ezer körül van a fogyasztók száma, és a hálózat legmagasabb igénybevétele 930 megawatt. /mti/

+ egy háztartás

--
- 63 -

20.40/ra

11.2020

bb 90. román mezőgazdasági szövetkezeti küldöttség látogatása magyarországon

um la

1973. október 19.

aldea militaru, a román mezőgazdasági szövetkezetek országos szövetségének elnöke vezetésével a termelőszövetkezetek országos tanácsa meghívására román mezőgazdasági szövetkezeti küldöttség tartózkodott hazánkban.

a küldöttség látogatást tett több mezőgazdasági szövetkezetben és területi szövetségnél.

a küldöttség vezetőjét fogadta dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter. a találkozón jelen volt szabó istván, a tot elnöke és ioan cotot, a román szocialista közvélemény budapesti nagykövete. a román mezőgazdasági szövetkezeti küldöttség és a tot vezetői megállapodást kötöttek a két szerv közötti további együttműködésről.

a küldöttség pénteken elutazott hazánkból. /mti/

--

bb 91. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig:

um la

1973. október 19.

- 85. időjárásjelentés
- 86. kiállítás a madách színházban
- 87. pro teatro díj
- 88. színházi bemutatók
- 89. budapesti áramszolgáltatás
- 90. román mezőgazdasági delegáció
- 91. hírojegyzék

--

- 64 -
- v é g e -

21.05/um

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

mai belpolitikai adásunkat zárjuk

jóéjszakát kívánunk

mti - telex - belpolitika

21.07/um

LA 21/5

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. október 20.

bb. 1. politikusabbá kell tenni a kisz-munka egészét - az új tanév ifjúságmozgalmi feladatai

i pr/fk/h1/il la

1973. október 20.

az új tanév ifjúságmozgalmi feladatai alapvetően azokból a tennivalókból fakadnak, amelyeket az mszmp ifjúságpolitikai és oktatáspolitikai állásfoglalása, illetve a kisz 8. kongresszusa a tanintézeti kisz-szervezetek számára meghatározott - tájékoztatták az mti munkatársát a kisz kb illetékesei.

elmondották, hogy erősíteni kell a politikai munkát, jószerezivel a tanintézeti kisz-tevékenység egészét kell politikusabbá tenni. fontos teendőjük az ifjúkommunistának, hogy intézményük új hallgatóival megismertessék a kisz-munka tartalmát meghatározó párt- és kisz állásfoglalásokat, segítsék a világnézetű tantárgyak oktatását. a kisz-tagoknak fokozottabban kell törődniük iskolájuk hangulatával - tudják hogy mi foglalkoztatja társaikat -, s erre jó alkalom a kisz tagsági könyvek érvényesítése, közelebbről azok a beszélgetések, amelyek ezt a tulajdonképpen hivatalos aktust kísérik. a középiskolákban éppen a politikai tevékenység erősítését szolgálja az az új mozgalmszervezeti forma, amelyben az idén már 245 középiskola diákjai kezdtek dolgozni. jelesen: a 14-18 évesek jobban megismerik egymást az új módon nem osztályonként, „összeálló”, kisz alapszervezetekben, s szabadabban kamatoztathatják tehetségüket az azonos érdeklődésű fiukat, lányokat összekapcsoló ugynevezett tevékenységi körökben.
/folyt.köv./

- 1 -

MF